

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ ด้วยกระบวนการสปาร์คเพื่อประยุกต์ใช้ในงานเซลล์แสงอาทิตย์ THE SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLE DEPOSITED TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES BY SPARKING PROCESS FOR SOLAR CELLS APPLICATION

พลอยหยก นาคปาน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ ด้วยกระบวนการสปาร์คเพื่อประยุกต์ใช้ในงานเซลล์แสงอาทิตย์

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2563 ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ THE SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLE DEPOSITED TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES BY SPARKING PROCESS FOR SOLAR CELLS APPLICATION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of MASTER OF SCIENCE (Materials Science) Faculty of Science, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์ เรื่อง การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ ด้วยกระบวนการสปาร์คเพื่อประยุกต์ใช้ในงานเซลล์แสงอาทิตย์

ของ

พลคยหยก นาคปาน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัสดุศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

> (รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

> > คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก .....ประธาน (ศาสตราจารย์ ดร.นราธิป วิทยากร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาศ บิณฑจิตต์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารียา เอี่ยมบู่)

ชื่อเรื่อง	การสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์				
	ด้วยกระบวนการสปาร์คเพื่อประยุกต์ใช้ในงานเซลล์แสงอาทิตย์				
ผู้วิจัย	พลอยหยก นาคปาน				
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต				
ปีการศึกษา	2563				
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อารียา เอี่ยมบู่				

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือ ควบคุมการโตของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วย กระบวนการแอโนไดเซชัน โดยที่เงื่อนไขของค่าความต่างศักย์ในกระบวนการแอโนไดเซชันอยู่ ในช่วง 5 โวลต์ ถึง 50 โวลต์ ที่ระยะเวลาต่างๆ และสังเคราะห์อนุภาคเงินนาโนด้วยเทคนิคสปาร์ค โดยที่บ้าจัยที่เป็นตัวกำหนดรอบในการสปาร์คจะแปรผันตามผลของขนาดอนุภาคเงินนาโนที่มี ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FE-SEM) พร้อมด้วย Energy Dispersive X-Ray Spectroscopy (EDS) จะถูกใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานและ องค์ประกอบธาตุของตัวอย่าง โครงสร้างผลึกจะถูกพิจารณาด้วยเครื่อง X-ray diffraction (XRD) และเครื่อง UV-Vis Spectroscopy (UV-Vis) จะถูกใช้ศึกษาการก่อตัวของอนุภาคเงินนาโนบนท่อ นาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ จากผลการวิเคราะห์ของเครื่อง FE-SEM และ EDX ค้นพบว่า ค่าความ ต่างศักย์คงที่ (potentiostatically) ของแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมในกระบวนการแอโนไดเซชันอยู่ที่ 20 โวลต์ และระยะเวลาในการแอโนไดเซชันที่ 2 ชั่วโมง พบว่าผลิตท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มี คุณลักษณะดี ผลลัพธ์จากการสังเคราะห์อนุภาคเงินนาโนด้วยการสปาร์ค โครงสร้างจุลภาค องค์ประกอบธาตุและโครงสร้างผลึกแสดงให้เห็นว่าอนุภาคเงินนาโนตกสะสมบนท่อ นาโน ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นผลสำเร็จ โดยที่สมบัติการดูดกลืนทางแสงของอนุภาคเงินนาโนปรากฏ พีคในช่วง 400 นาโนเมตร ถึง 460 นาโนเมตร ด้วยรอบการสปาร์คที่ 50 รอบ และ 75 รอบ

้คำสำคัญ : กระบวนการแอโนไดเซชัน, เส้นผ่าศูนย์กลางของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์

Title	THE SYNTHESIS OF SILVER NANOPARTICLE DEPOSITED
	TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES BY SPARKING PROCESS
	FOR SOLAR CELLS APPLICATION
Author	PLOIYOK NAKPAN
Degree	MASTER OF SCIENCE
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Areeya Aeimbhu

The objectives of this research are as follows: (1) to control the growth of the titanium dioxide nanotube arrays using an anodization process. The anodization process performed on a DC potential range varying from 5-50 volts, and with various anodization times; and (2) to deposit silver nanoparticles via sparking technique. The sparking parameters, namely the spark cycle varied accordingly in order to identify the optimum conditions for the production of nanosized of silver. Field Emission Scanning Electron microscopy (FE-SEM) with Energy Dispersive X-ray Analysis (EDX) was used to examine the morphology and the elemental composition of the samples. The crystal phases were identified by X-ray diffraction (XRD). UV-Vis Spectroscopy (UV-Vis) was used to study the formation of silver nanoparticles on titanium dioxide nanotube arrays. From the FE-SEM and EDX results, the anodization of titanium foil was carried out at 20 volts and an anodization time of two hours was required to produce good quality titanium dioxide nanotube arrays. Following successive silver nanoparticles sparking, the microstructural, elemental composition and crystal structural analysis revealed that silver nanoparticles were deposited on titanium dioxide nanotube arrays. The silver nanoparticles possessed an optical spectrum with an absorption peak in the range of 400-460 nm with the 50-75 sparking cycles.

Keyword : Anodization process, Nanotubes Titanium oxide Tube diameter

ବ

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและช่วยเหลือในด้าน

วิชาการ การดำเนินงานวิจัยจากบุคคลทั้งหลายและสถานที่ในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารียา เอี่ยมบู่ ที่ ค่อยให้คำปรึกษาและคำแนะนำดีๆเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย อีก

ทั้งตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ทำให้ปริญญานิพนธ์นี้เสร็จสมบรูณ์ไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร. นราธีป วิทยากร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็นประธาน กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์และได้ให้คำแนะนำ แก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาศ บิณฑจิตต์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเป็น กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์และได้ให้คำแนะนำ แก้ไขปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ในภาควิชาวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนคนรินทรวิโรฒ ที่คอยให้ ความรู้ การสนับสนุนและคำแนะนำมาโดยตลอดการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบคุณ ภาควิชาวัสดุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนคนรินทรวิโรฒ สำหรับสถานที่ในการดำเนินงานวิจัยตลอดจนเครื่องมือประกอบงานวิจัยต่างๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณเพื่อนๆและพี่ๆ ภาควิชาวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนคนรินทรวิโรฒ ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาตลอดการดำเนินงานวิจัย

พลอยหยก นาคปาน

สารบัญ

หน้า	۱
บทคัดย่อภาษาไทยง	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษจ	
กิตติกรรมประกาศฉ	
สารบัญช	
สารบัญตารางญ	
สารบัญรูปภาพฏ	
บทที่ 1 บทนำ1	
ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย1	
ความมุ่งหมายของการวิจัย2	
ขอบเขตของการวิจัย2	
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ3	
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. ไทเทเนียมไดออกไซด์5	
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอนุภาคเงิน14	
3. เซลล์แสงอาทิตย์	
4. Dye-sensitized solar cell: DSSC20	
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
9.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมและการตกสะสมอนุภาคเงิน	
ลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์23	
9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ประยุกต์ใช้ใน DSSC27	

6. เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์
6.1 การวิเคราะห์โครงสร้างของไทเทเนียมด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ชนิดฟิวอิมิสชัน (Field emission scanning electron microscopy: FESEM)29
6.3 การทดสอบโครงสร้างของผลึกด้วยเครื่องเอ็กซเรยดิฟแฟรกชัน (X-ray diffraction: XRD)31
6.4 เทคนิคอัลตราไวโอเลตและวิสิเบิลสเปกโทรสโคป (UV-VIS spectroscope: UV-VIS)
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย
สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย
อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย
4.1 กลไกการสังเคราะห์ TNAs โดยใช้ Anodization Process
4.2 ผลของการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน40
4.3 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง เวลา กับ ในระหว่างกระบวนการแอโนไดเซซัน43
4.4 ผลลัพท์ของการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์เจืออนุภาคเงินนาโนโดยใช้ กระบวนการสปาร์ค
4.5 ทดสอบปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์โดยใช้เทคนิค Energy dispersive X-ray Spectroscopy (EDS)46
4.6 วิเคราะห์ปริมาณของธาตุต่างๆในท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์เจือด้วยอนุภาคเงินนาโน โดยใช้เทคนิค Energy dispersive X-ray Spectroscopy (EDS)
4.7 ศึกษาโครงสร้างผลึกของ TNAs และ Ag@TNAs โดยใช้เทคนิค X-ray Diffraction (XRD)

4.8 ศึกษาสมบัติทางแสงของ TNAs และ Ag@TNAs ด้วยเทคนิค UV-Vis-NIR	
spectrophotometer (UV-Vis)5	55
บทที่ 5 สรุปผลงานวิจัย5	58
บรรณานุกรม	30
ประวัติผู้เขียน7	70

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 สมบัติทางกายภาพของไทเทเนียมไดออกไซต์	6
ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อนาโนไทเทเนียม ณ เวลาและค่าความต่	าง
ศักย์ที่แตกต่างกัน	43
ตาราง 3 เปรียบเทียบปริมาณธาตุในท่อนาโนไทเทเนียม	46
ตาราง 4 เปรียบเทียบปริมาณธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมที่เจือด้วยอนุภาคเงินนาโน	.49

สารบัญรูปภาพ

٩	หน้า
ภาพประกอบ 1 โครงสร้างผลึกของไทเทเนียมไดออกไซด์	.5
ภาพประกอบ 2 แถบช่องว่างพลังงานของวัสดุ	. 8
ภาพประกอบ 3 ลักษณะการทำงานของอิเล็กตรอนในแถบพลังงาน	.9
ภาพประกอบ 4 กลไกของการเร่งปฏิกิริยายาด้วยแสงของไทเทเนียมไดออกไซด์ 1	10
ภาพประกอบ 5 อุปกรณ์ใช้ในการขึ้นรูปฟิล์มท่อนาโนไทเทเนียด้วย Anodization Process 1	13
ภาพประกอบ 6 กลไกหลักในการเกิดท่อนาโนไทเทเนียไดออกไซด์ 1	14
ภาพประกอบ 7 แสดงการเกิดปรากฏการณ์ทางแสง เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface	
Plasmon Resonance: SPR)1	15
ภาพประกอบ 8 ค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคโลหะนาโนของโลหะชนิดต่างๆ 1	16
ภาพประกอบ 9 การเตรียมการสังเคราะห์ด้วยวิธีการสปาร์ค 1	17
ภาพประกอบ 10 หลักการเกิดสปาร์คอนุภาคนาโน1	18
ภาพประกอบ 11 โครงสร้างและหลักการทำงานพื้นฐานของเซลล์แสงอาทิตย์1	19
ภาพประกอบ 12 องค์ประกอบของ DSSC	20
ภาพประกอบ 13 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดชนิดฟิวอิมิสชัน	29
ภาพประกอบ 14 สัญญาณที่เกิดขึ้นเมื่ออิเล็กตรอนกระทบผิวตัวอย่าง	30
ภาพประกอบ 15 การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์	32
ภาพประกอบ 16 ระดับพลังงานเมื่ออิเล็กตรอนที่อยู่ภายในโมเลกุลถูกกระตุ้นเมื่อได้รับพลังงาน3	33
ภาพประกอบ 17 ส่วนประกอบของเครื่องยูวี–วิสิเบิลสเปกโทรสโคป	35
ภาพประกอบ 18 ผลการวิเคราะห์แผ่นฟรอยด์ TiO ₂ โดยใช้กำลังขยายที่ 10,000 เท่า4	40
ภาพประกอบ 19 ผลการวิเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ค่าความต่างศักย์ 5, 10, 20,	
30, 40 และ 50 โวล ด้วย FESEM โดยกำลังขยายที่ 100,000 เท่า	42

ภาพประกอบ 20 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เวลา กับ ความหนาแน่นของกระแสที่ให้ค่า ความต่างศักย์ 20 โวลต์ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน
ภาพประกอบ 21 ผลการวิเคราะห์อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค 25, 50, 75 และ 100 รอบ ด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด โดยใช้กำลังขยายที่ 100,000 เท่า
ภาพประกอบ 22 ค่าเฉลี่ยเส้นผ่านศูนย์กลางของอนุภาคเงินนาโนสปาร์คที่ 25, 50, 75, 100 รอบ 45
ภาพประกอบ 23 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เวลา a) 30 และ b) 60 นาที ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping47
ภาพประกอบ 24 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เวลา c) 120 นาที ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping
ภาพประกอบ 25 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค a) 25 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping
ภาพประกอบ 26 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค b) 50 และ c) 75 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping50
ภาพประกอบ 27 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค d) 100 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping
ภาพประกอบ 28 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของไทเนเนียมไดออกไซด์ .52
ภาพประกอบ 29 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมได ออกไซด์ผ่านการอบที่ 450°
ภาพประกอบ 30 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมได ออกไซด์เจือด้วยอนุภาคเงินนาโน53
ภาพประกอบ 31 กราฟแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ ก่อน/หลังผ่านการอบที่ 450° และเจือด้วยอนุภาคเงินนาโน
ภาพประกอบ 32 ภาพแสดงผลช่วงการดูดกลื่นสเปกตรัมของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์55
ภาพประกอบ 33 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 25 รอบ56

ภาพประกอบ 34 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNA	٩s
โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 50 รอบ	. 56
ภาพประกอบ 35 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNA โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 75 รอบ	4s . 57
ภาพประกอบ 36 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลื่นสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNA	٩s
โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 100 รอบ	. 57

บทที่ 1 บทนำ

ที่มาและความสำคัญของงานวิจัย

Titanium dioxide, TiO₂ นำมาอย่างแพร่หลาย เช่น การทำเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไว (O'Regan;&Grätzel. 1991; Grätzel. 2005) ตัวตรวจวัสดุ ทางชีวภาพ (Biosensors) (Peng; et al. 2007) ไฮโดรเจนเซ็นเซอร์ (Hydrogen sensors) (Paulose; et al. 2006) และการ สลายโมเลกุลของน้ำ (Water photolysis) (Mor; et al. 2005) เพราะความมากมายของโครงสร้าง ระดับนาโน ความเสถียรทางเคมีและสมบัติทางไฟฟ้าที่ดี (Chandrasekharan;&Kamat. 2000; Park;Kim;&Bard. 2006; Wu; et al. 2008; Chu; et al. 2008) ซึ่งมีสมบัติที่สำคัญในการเป็น ตัวเร่งปฏิกิริยาในกระบวนการเคมีไฟฟ้าที่เหนี่ยวนำด้วยแสงได้ดี

ในปี ค.ศ.1999 มีการศึกษาสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน (Anodisation process) (Zwilling;Aucouturier;&Darque-Ceretti. 1999) พ บ ว่ า ส า ม า ร ถ สังเคราะห์โครงสร้างท่อนาโนที่มีความสมบูรณ์มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการสังเคราะห์อื่นๆ เช่น วิธี โซล -โจล (Sol–gel method) (Flores; et al. 2007) วิธีการตกเคลือบ ด้วย ไอเคมี (Chemical vapor deposition, CVD) (Tian; et al. 2003) และวิธีไฮโดรเทอมอเทคนิค (Hydrothermal techniques) (Kasuga; et al. 1998) นอกจากนี้รูปทรงของท่อสามารถปรับให้ เหมาะสมตามการนำไปใช้ โดยการเปลี่ยนค่าความต่างศักย์ที่ใช้ ซึ่งกระบวนการทำได้ง่าย โดยใช้ สารอิเล็กโทรไลต์ที่หลากหลาย ทั้งแบบมีและไม่มีฟลูออรีนไอออนเป็นส่วนประกอบ (Su;&Zhou. 2011; Ghicov;&Schmuki. 2009; Adriana;María;&Cecilia Cuevas. 2011)

สารกึ่งตัวนำใน Dye-sensitized solar cell เนื่องจากสมบัติตัวเร่งปฏิกิริยา เริ่มแรกการ สังเคราะห์ไทเทเนียมจะมีโครงสร้างเป็นแผ่นฟิล์มบาง แต่เนื่องจากมักพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาร อิเล็กโทรไลต์ที่เป็นของเหลว คือมีปัญหาการรั่วซึมของอิเล็กโทรไลต์ ซึ่งทำให้เกิดการเสื่อมสภาพ ของเซลล์ จึงเกิดการพัฒนา Dye-sensitized solar cell รูปแบบใหม่ โดยปรับเปลี่ยนจากรูปทรง แบบแผ่นให้มีรูปทรงเป็นท่อ แนวคิดดังกล่าวทำให้สามารถลดพื้นที่ในการปิดผนึกรอบเซลล์ได้ ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีการปิดผนึกเฉพาะ บริเวณปลายท่อเมื่อเทียบกับกรณีที่เซลล์แบบแผ่นที่ จะต้องปิดผนึกรอบแผ่น ซึ่งทำให้ลดความเสี่ยงในการรั่วซึมได้ นอกจากนี้เซลล์แบบท่อมีข้อดีคือ สามารถรับแสงได้ดีในทุกทิศทางจึงไม่ต้องมีการหมุนแผงตาม มุมตกกระทบของแสงอาทิตย์ เหมือนในกรณีที่เป็นแผงแบบแผ่นและหากเกิดการชำรุดก็สามารถซ่อมบำรุงแบบแยกชิ้นได้ (Rungnapa; et al. 2006) ต่อมามีการศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มพื้นที่ผิวให้สามารถบรรจุท่อนาโน ไทเทเนียมที่มีปริมาณมาก ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดกลืน จึงกล่าวได้ว่าฐานของเซลล์ แสงอาทิตย์มีความสำคัญอย่างมาก (Park; et al. 2009; Yongbon-dong; et al. 2010; Hore; et al. 2006) โดยที่สมบัติของไทเทเนียม สามารถแปลงพลังงาน ร้อยละ 33 แต่งานวิจัยที่ผ่านมา การสังเคราะห์ฐานของ Dye-sensitized solar cell ที่สร้างขึ้นด้วยไทเทเนียมมีค่าประสิทธิภาพการ แปลงพลังงาน (Conversion efficiency) ที่ ร้อยละ 11.3 (Fuke; et al. 2009; Xu; et al. 2010) เพื่อเพิ่มค่าประสิทธิภาพการแปลงพลังงาน (Conversion efficiency) นี้ให้สูงขึ้น โดยการศึกษาขั้ว ที่รับแสง (Photoelectrode) หรือขั้วแอโนด เช่น การปรับปรุงแถบพลังงานว่าง การศึกษาลักษณะ ของรูพรุนของท่อ (Tang; et al. 2010; Nair; et al. 2011) ความยาวของท่อนาโนที่เหมาะสมของ Dye-sensitized solar cell คือ ประมาน 30 ไมโครเมตร (Sun; et al. 2010) การแพร่ของ อิเล็กตรอนในท่อที่มีความยาวประมาณ 100 ไมโครเมตร ซึ่งถูกนำมาใช้เป็นฐานใน Dyesensitized solar cell (Jennings; et al. 2008) และศึกษาการเจืออนุภาคเงินลงบน TNAs เพื่อ เพิ่มความสามารถในการดูดกลืนในช่วงที่กว้างขึ้นหรือช่วงคลื่นแสงที่ตาสามารถมองเห็น ซึ่งคิด เป็น 43 เปอร์เซ็นของพลังงานที่ดวงอาทิตย์ปล่อยออกมาต่อวัน

ดังนั้นในงานวิจัยนี้ทำการสังเคราะห์อนุภาคเงินนาโนลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ เพื่อทำให้เกิดการแทรกสอดของอิเล็กตรอนในชั้นแถบนำไฟฟ้า (Conduction band) ขึ้น ซึ่งการ แทรกสอดนี้เป็นปรากฏการณ์ทางแสงที่ถูกเรียกว่า เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface Plasmon Resonance: SPR) โดยที่ปรากฏการนี้จะเพิ่มช่วงการดูดกลืนพลังงานแสงให้กว้างขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับเซลล์แสงอาทิตย์สีย้อมไวแสงแบบเดิม (Zhu; et al. 2007)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

- 1. เพื่อสังเคราะห์ TNAs ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน
- 2. เพื่อศึกษากระบวนการสปาร์คอนุภาคเงินลงบน TNAs
- เพื่อศึกษาการนำ TNAs ที่ผ่านกระบวนการสปาร์คอนุภาคเงินนาโนลงบน
  TNAs เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้ในเซลล์แสงอาทิตย์

ขอบเขตของการวิจัย

- 1. สังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน
- 2. สังเคราะห์อนุภาคเงินลงบนผิวของ TNT ด้วยวิธีการสปาร์ค

3. ศึกษาลักษณะสัณฐานของ TNT และ TNT ที่ผ่านการตกตะกอนของอนุภาคเงิน

4. ศึกษาโครงสร้างของผลึกด้วยเครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (X-ray Diffraction: XRD)

5. การดูดกลืนแสงด้วยเทคนิคอัลตราไวโอเลตและวิสิเบิล สเปกโทรสโคป (UV-Vis Spectroscope: UV-Vis)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เงื่อนไขที่เหมาะสมในการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ด้วย กระบวนการแอโนไดเซซัน

 สังเคราะห์อนุภาคเงินนาโนลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ด้วยกระบวนการ สปาร์คเพื่อเก็บข้อมูลนำไปประยุกต์ใช้ในงานเซลล์แสงอาทิตย์

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำงานวิจัยนี้ ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ไทเทเนียมไดออกไซด์

1.1 โครงสร้างผลึกของไทเทเนียมไดออกไซด์

1.2 ทฤษฎีแถบพลังงานของสารกึ่งตัวนำ

1.3 การดูดกลื่นแสง

1.4 กลไกของการก่อตัวของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์

- 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอนุภาคเงิน
  - 2.1 ปรากฏการณ์ทางแสง เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface Plasmon

Resonance: SPR)

2.2 การสังเคราะห์อนุภาคเงินด้วยกระบวนการสปาร์ค

3. เซลล์แสงอาทิตย์

3.1 ประเภทของเซลล์แสงอาทิตย์

3.2 หลักการทำงานของ Solar Cell

4. Dye-sensitized solar cell: DSSC

4.1 DSSC มีองค์ประกอบ

4.2 กลไกการทำงาน DSSC

4.3 การปรับปรุงคุณภาพ DSSC

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 การสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมและการตกสะสมอนุภาคเงินลงบนท่อนาโน ไทเทเนียมไดคคกไซต์

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ประยุกต์ใช้ใน เซลล์แสงอาทิตย์สีย้อมไว้แสง

6. เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์

6.1 การวิเคราะห์โครงสร้างของไทเทเนียม

6.2 Energy Dispersive X-Ray Spectroscopy: EDS

6.3 การทดสอบโครงสร้างของผลึกด้วยเครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์

6.4 การทดสอบการดูดกลื่นแสงด้วยเทคนิคอัลตราไวโอเลตและวิสิเบิล สเปกโทรสโคป

1. ไทเทเนียมไดออกไซด์

TiO₂ หรือ อีกชื่อเรียกหนึ่งคือ ไทเทเนีย (Titania) เป็นสารประกอบกึ่งตัวนำออกไซด์ของ โลหะไทเทเนียม ซึ่งถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มโลหะทรานซิสชันแถวแรกของตารางธาตุ ซึ่งไทเทเนียมได ออกไซด์นี้เกิดจากการทำปฏิกิริยาระหว่างโลหะไทเทเนียมซึ่งเป็นโลหะทรานซิสชันกับอโลหะ ออกซิเจน ไทเทเนียมถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลายในหลากหลายรูปแบบ เนื่องจากสมบัติ ต่างๆ เช่น เป็นโลหะที่มีอัตราส่วนความแข็งแรงต่อน้ำหนักสูงกว่าโลหะชนิดอื่น มีความต้านทาน การกัดกร่อนได้ดี มีจุดเดือดที่ 2,500 องศาเซลเซียส จุดหลอมเหลวที่ 1,830 องศาเซลเซียส (Abdelmoula. 2011)

1.1 โครงสร้างผลึก TiO₂

สามารถแบ่งตามโครงสร้างผลึกมี 3 เฟส ดังนี้ รูไทล์ (Rutile) บุคไคล์ (Brookile) และอา นาเทส (Anatase) ทุกโครงสร้างประกอบจากรูปทรงแปดหน้า มีจำนวนอะตอมไทเทเนียม 1 อะตอมถูกล้อมรอบด้วยอะตอมออกซิเจน 6 อะตอม ดังแสดงในภาพประกอบที่ 1 (Natda. 2008) ผลึกของ anatase และ rutile พบอยู่ในรูปของเตตระโกนอล (Tetragonal) ส่วนบุคไคล์มีโครงสร้าง ผลึกแบบออร์โธรอมบิค (Orthorhombic) ดังแสดงในตารางที่ 1 (Aakkarin. 2014; Diebold. 2003)

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างผลึกของไทเทเนียมไดออกไซด์

ที่มา: (Aakkarin. 2014)

โดยปกติจะพบไทเทเนียมไดออกไซต์ในโครงสร้างผลึกแบบอานาเทสและรูไทล์ โดยที่ โครงสร้างผลึกแบบอานาเทสสามารถเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผลึกไปเป็นแบบรูไทล์ได้ที่อุณหภูมิสูง โครงสร้างผลึกแบบอานาเทสให้ประสิทธิภาพในการเร่งปฏิกิริยายาสูงกว่าโครงสรางผลึกแบบรูไทล์ ในการเกิดปฏิกิริยายาด้วยแสง เนื่องจากโครงสร้างผลึกแบบอานาเทสเกิดการรวมตัวกันใหม่ของคู่ อิเล็กตรอนและโฮลในอัตราที่ต่ำกว่าเพราะมีแถบช่องว่างพลังงานที่มากกว่ารูไทล์ นอกจากนี้ โครงสร้างแบบ anatase สามารถเตรียมได้ที่อุณหภูมิต่ำทำให้พื้นผิวมีไฮดรอกซิลเรดิคอลมากกว่า ซึ่งสามารถผลิดไฮดรอกซิลเรดิคอลได้มาก สำหรับแถบช่องว่างของพลังงานนั้นโครงสร้างผลึกแบบ anatase และ rutile นั้นมีขนาดเท่ากับ 3.2 อิเล็กตรอนโวล (eV) ทำให้โครงสร้างผลึกแบบอานา เทสและรูไทล์สามารถดูดกลืนแสงในช่วงความยาวคลื่นต่ำกว่า 384 นาโนเมตร ซึ่งจะส่งผล โดยตรงต่อคุณภาพในการเป็น photocatalysis นอกจากนี้โครงสร้างผลึกแบบ anatase ยังมี ความสามารถในการดูดซับผิวสูงกว้างโครงสร้างผลึกแบบ rutile (Panritdam. 2556)

				10 7			
ชื่อโครงสร้างเ	ผลึก		อานาเทส (Anatase)				
องค์ประกอบ	ธาตุ		TiO ₂				
ระบบของโคร	างสร้างผลึก		เตตระโกนอล (Tetragonal)				
อุณหภูมิ (°C)	)		25				
a(Å), b(Å), c(Å)			3.7842(13)	3.7842(13)	9.5146(15)		
$\alpha(\text{deg}),\beta(\text{deg}),\gamma(\text{deg})$		90	90	90			
ปริมาตรหน่วยเซลล์		136.3					
$D_{\rm x}$ (g/cm ³)		3.89					
กลุ่มปริภูมิ			P4 ₂ /mnm (No. 141)				
อะตอม	Site	G	x/a	y/b	z/c	В (Ų)	
Ti	4a	1	0	0	0	0.390(63)	
0	8 <i>e</i>	1	0	0	0.2081(2)	0.613(90)	

ตาราง 1 สมบัติทางกายภาพของไทเทเนียมไดออกไซต์

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อโครงสร้างผลึก รู้ไทล์ (Rutile) องค์ประกอบธาตุ TiO2 ระบบบของโครงสร้างผลึก เตตระโกนอล (Tetragonal) อุณหภูมิ (°C) 25 a(Å), b(Å), c(Å) 4.593(2) 2.959(2) α (deg), β (deg), γ (deg) 90 90 90 บโรมาตรหน่วยเซลล์ 62.42 2 D_x (g/cm ³) 4.25 4.25 กลุ่มปริภูมิ $P4_2/mnm$ (No. 136) 2/ อะตอม Site G x/a y/b Z/c B (Ų) Ti 2a 1 0 0 0.42(6) 0.42(6) O 4f 1 0.3051(7) 0.3051(7) 0 0.6(6)		,							
vs μ Js μ vs μ s	ชื่อโครงสร้างผลึก			รูไทล์ (Rutile)					
ระบบของโครงสร้างผลึกเตตระโกนอล (Tetragonal)อุณหภูมิ (°C)25a(Å), b(Å), c(Å)4.593(2)2.959(2)a(deg), β (deg), γ (deg)9090 0^2 9090 1^3 มาตรหน่วยเซลล์62.42 D_x (g/cm³)4.25กลุ่มปริภูมิ $P4_2/mnm$ (No 136)กลุ่มปริภูมิ2a1000.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)00.6(6)	องค์ประกา	อบธาตุ		TiO ₂	TiO ₂				
อุณหภูมิ (°C)25 $a(Å), b(Å), c(Å)$ $4.593(2)$ $2.959(2)$ $a(Å), b(Å), c(Å)$ 9090 $a(deg), \beta(deg), \gamma(deg)$ 9090 1^3 มาตรหน่วยเซลล์ 62.42 D_x (g/cm ³) 4.25 $nลุ่มปริภูมิP4_2/mnm (No. 136)กลุ่มปริภูมิP4_2/mnm (No. 136)กล่า3ieGniq10.3051(7)0.3051(7)00.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)$	ระบบของโ	โครงสร้างผลึก	1	เตตระโกนอย	เตตระโกนอล (Tetragonal)				
a(Å), b(Å), c(Å)4.593(2)4.593(2)2.959(2)Q(deg), β(deg), γ(deg)909090ปริมาตรหน่วยเชลล์62.42	อุณหภูมิ (	°C)		25					
α(deg), β(deg), γ(deg)909090\begin{aligned} 13 \Begin{aligned} 31 \Begin{aligned} 13 \Begin{aligned} 13 \Begin{aligned} 13 \Begin{aligned} 13 \Begin{aligned} 32	a(Å), b(Å), c(Å)			4.593(2)	4.593(2)	2.959(2)			
ปริมาตรหน่วยเซลล์ 62.42 D_x (g/cm³) 4.25 กลุ่มปริภูมิ P4₂/mnm (No. 136) อะตอม Site G x/a y/b z/c B (Ų) Ti 2a 1 0 0 0 0.42(6) O 4f 1 0.3051(7) 0.3051(7) 0 0.6(6)	$\alpha(\text{deg}),\beta(\text{deg}),\gamma(\text{deg})$		90	90	90				
4.25กลุ่มปริภูมิP42/mnm (No. 136)อะตอมSiteGx/ay/bz/cB (Ų)Ti2a1000.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)00.6(6)	ปริมาตรหน่วยเซลล์		62.42						
กลุ่มปริภูมิP4₂/mnm (No. 136)อะตอมSiteGx/ay/bz/cB (Ų)Ti2a1000.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)00.6(6)	$D_{\rm x}$ (g/cm ³)		4.25	4.25					
กะตกมSiteGx/ay/bz/cB (Ų)Ti2a1000.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)00.6(6)	กลุ่มปริภูมิ		P4 ₂ /mnm (No. 136)						
Ti2a10000.42(6)O4f10.3051(7)0.3051(7)00.6(6)	อะตอม	Site	G	x/a	y/b	z/c	В (Ų)		
O 4f 1 0.3051(7) 0.3051(7) 0 0.6(6)	Ti	2a	1	0	0	0	0.42(6)		
	Ο	4 <i>f</i>	1	0.3051(7)	0.3051(7)	0	0.6(6)		

ชื่อโครงสร้า	างผลึก	1/2	บุคไคล์ (Bro	บุคไคล์ (Brookile)				
องค์ประกอ	บธาตุ	JAB -	TiO ₂	TiO ₂				
ระบบของโ	ครงสร้างผลึ	ึก	ออร์โธรอมบิ	ออร์โธรอมบิค (Orthorhombic)				
อุณหภูมิ (	C)		25					
a(Å), b(Å)	, c(Å)		9.174(2)	5.449(2)	5.138(2)	5.138(2)		
α (deg), β (deg), γ (deg)		90	90	90				
ปริมาตรหน่วยเซลล์		257						
$D_{\rm x}$ (g/cm ³)		4.13	4.13					
กลุ่มปริภูมิ		Pbca (No. (	<i>Pbca</i> (No. 61)					
อะตอม	Site	G	x/a	y/b	z/c	В (Ų)		
Ti	8c	1	0.1289(1)	0.0972(1)	0.8628(1)	0.37(3)		
O1	8c	1	0.0095(4)	0.1491(5)	0.1835(5)	0.46(6)		
02	8c	1	0.2314(4)	0.1110(4)	0.5366(6)	0.53(7)		

ที่มา: (Meagher;&Lager. 1979)

1.2 ทฤษฎีแถบพลังงานของสารกึ่งตัวนำ

สมบัติการนำไฟฟ้าของผลึกของแข็งสามารถพิจารณาได้จากแบบจำลองระดับพลังงาน หรือที่เรียกว่า "ทฤษฎีแถบพลังงาน" ตามทฤษฎีสามารถแบ่งแถบพลังงานได้เป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วง ที่ 1 แถบพลังงานต่ำ มีชื่อเรียกว่า "แถบวาเลนซ์" (Valance band) โดยในแถบพลังงานนี้ เป็นแบบ ยึดเหนี่ยว ซึ่งถูกยึดไว้โดยอะตอมใดๆ จึงกล่าวได้ว่า e⁻ คือ แถบช่องว่างพลังงาน หรือช่วงที่ 2 โดย gap นี้อยู่ระหว่างวงโคจรวาเลนซ์กับภายนอกอะตอม เนื่องจากอิเล็กตรอนเคลื่อนที่รอบอะตอม เป็นวงโคจร และอิเล็กตรอนอยู่ ณ วงโคจรใดๆ ดังนั้นอิเล็กตรอนใดๆ จึงไม่สามารถเข้ามาอยู่ ภายในแถบช่องว่างพลังงานได้จึงเกิดเป็นช่องว่างของพลังงานขึ้น ในช่วงที่ 3 เป็นแถบพลังงานสูง เรียกว่า "แถบนำกระแส" (Conduction band) electron ที่อยู่ ณ แถบพลังงานนี้เป็นอิเล็กตรอนที่ มีพลังงานมากจนสามารถหลุดออกจากการยึดเหนี่ยวของอะตอมและกลายเป็นอิเล็กตรอนดิสระ ได้ จึงกล่าวได้ว่าอิเล็กตรอน ณ แถบนำกระแสนี้มีพลังงานศักย์ยึดเหนี่ยวต่ำมากและมีพลังงาน จลน์สูง หากทำการกระตุ้นด้วยพลังงานอีกเพียงเล็กน้อยก็สามารถทำให้เกิดการไหลของ กระแสไฟฟ้าได้ (Nattaya. 2016) แถบพลังงานของฉนวน สารกึ่งตัวนำ และตัวนำ เป็นดัง ภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แถบช่องว่างพลังงานของวัสดุ

แถบพลังงาน insulation semiconductor และ conductor ตามลำดับ โดยใน ภาพประกอบที่ 3 (ก) ฉนวนมีอิเล็กตรอนในแถบวาเลนซ์ ให้พลังงานแก่ แต่อย่างไรก็ตามหาก พลังงานที่ได้รับไม่เพียงพอที่จะทำให้อิเล็กตรอนข้ามช่องว่างของพลังงานได้ electron จะ ปลดปล่อยพลังงานที่ได้รับออกสู่ระดับพลังงานเดิม ในภาพต่อมาภาพประกอบที่ 3 (ค) energy เพียงพอจะทำให้สามารถข้ามผ่านช่องว่างของพลังงานได้ จะพบว่าอิเล็กตรอนเกิดพลังงานเข้าสู่ แถบนำกระแส และเกิดการใหลของกระแสไฟฟ้าขึ้น จากภาพประกอบที่ 2 (โลหะ) จะเห็นได้ว่า แถบนำกระแส และเกิดการใหลของกระแสไฟฟ้าขึ้น จากภาพประกอบที่ 2 (โลหะ) จะเห็นได้ว่า แถบพลังงานของตัวนำ แถบวาเลนซ์และแถบนำกระแสมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่อีกทั้งยังไม่มี ช่องว่างพลังงาน ดังนั้น e บางส่วนของแถบวาเลนซ์จึงเป็น e ในแถบนำกระแสด้วย โดย อิเล็กตรอนกลุ่มนี้จะพร้อมที่จะเคลื่อนที่ไประดับชั้นพลังงานที่สูงกว่าเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วย พลังงานเพียงเล็กน้อย จึงกล่าวได้ว่าวัสดุประเภทตัวนำ (โลหะ) มีความสามารถนำกระแสไฟฟ้าได้ ง่าย ช่องวางพลังงานกว้างมาก การที่จะทำให้เกิดการใหลของแสไฟฟ้าได้นั้นจำเป็นจะต้องให้ พลังงานที่สูงมากจึงจะเกิดขึ้นได้ เช่น อากาศต้องใช้แรงดันไฟฟ้าประมาน 30 กิโลโวลต์ ถึง 50 กิโล โวลต์ จึงจะทำให้เกิดกระแส ในวัตถุแข็ง โดยแรงดันพังทลาย (Breakdown voltage) จะเป็นตัวทำ ให้ฉนวนเกิดการนำกระแสและสูญเสียสภาพดั้งเดิมของของแข็งไปเมื่อเลิกนำกระแสแล้ว ในกรณีนี้ มักเกิดขึ้นเมื่อมีฟ้าผ่าบริเวณใกล้กับเสาไฟฟ้า (อนุรักษ์ฤานนท์.)

ภาพประกอบ 3 ลักษณะการทำงานของอิเล็กตรอนในแถบพลังงาน

หลักการของการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงของ semiconductor คือ อะตอมที่ยึดกันด้วยพันธะ โควาเลนซ์ ทำให้แถบพลังงานของสารกึ่งตัวนำมีความใกล้เคียงกับฉนวนในสภาวะที่ยังไม่ถูก กระตุ้นด้วยพลังงานใดๆ อิเล็กตรอนจะอยู่ในช่วงของแถบวาเลนซ์ในสภาวะปกติสารกึ่งตัวนำจึงไม่ นำไฟฟ้าหรือมีสภาพเป็นฉนวน แต่อย่างไรก็ตาม ถ้ามีแถบช่องว่างพลังงานที่เหมาะสมกับช่วง ความยาวคลื่นที่ให้เข้าไป สามารถเกิดปฏิกิริยารีดอกซ์ได้ดี การเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงจะเกิดขึ้นได้ เมื่อได้รับพลังงานแสงในรูปพลังงานโฟตอนมากพอที่จะทำให้ปฏิกิริยาเกิดขึ้นได้ เรียกว่า พลังงาน กระตุ้น เมื่อตัวเร่งปฏิกิริยาถูกกระตุ้นด้วยแสงอิเล็กตรอนให้เคลื่อนที่ไปยัง แถบการนำไฟฟ้า ทำให้ เกิดคู่อิเล็กตรอนและโฮล จะวิ่งกระจายอยู่ที่ผิวของสารกึ่งตัวนำ ดังแสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 กลไกของการเร่งปฏิกิริยายาด้วยแสงของไทเทเนียมไดออกไซด์

ที่มา: (Nakata;&Fujishima. 2012)

ปฏิกิริยายาแถบวาเลนซ์ ซึ่งมีโฮลอยู่ หมายถึง อิเล็กตรอนจากสารละลายหรือ ตัวให้ อิเล็กตรอน (Electron donor) จะเคลื่อนไปยังโฮลในแถบวาเลนซ์ จะเกิด Oxidation โดยที่โฮลจะ ทำปฏิกิริยากับน้ำและ OH⁻ เกิดเป็นHydroxyl radical: OH[•] ซึ่งเป็นตัวออกซิแดนท์ (Oxidant) สามารถย่อยสลาย organic ชนิดต่างๆได้อีก ทางด้าน หนึ่งปฏิกิริยาที่เกิดที่แถบการนำไฟฟ้า (Conduction band) คือ อิเล็กตรอนจะเคลื่อนจากแถบการนำไฟฟ้าไปยังตัวรับอิเล็กตรอน (Electron acceptor) ในปฏิกิริยารีดักซัน ออกซิเจน (O₂) ที่ถูกดูดซับจะเป็นตัวรับอิเล็กตรอน เกิด เป็นไอออนได้เป็นไฮดรอกซิลเรดิเคิล (HO₂•7) ในน้ำ ถ้า (HO₂•7) รวมกันผลที่ได้คือHydrogen peroxide และออกซิเจน (O₂) ซึ่ง Hydrogen peroxide ลายไปเป็นไฮดรอกซิลเรดิเคิลได้ ดังนั้นไฮ ดรอกซิลเรดิเคิลอาจถูกสร้างขึ้นโดยปฏิกิริยารีดักซัน ซึ่งสามารถย่อยสลายสารประกอบอินทรีย์ใน น้ำได้ (Bessekhouad;Robert;&Weber. 2003; Natda. 2012) ซึ่งสามารถเขียนสมการการ เกิดปฏิกิริยาเร่งด้วยแสงเป็นดังนี้

1.3 การดูดกลื่นแสง

การดูดกลืนแสงเป็นการเปลี่ยนสถานะของอิเล็กตรอนจากระดับพลังงานสูงสุดของแถบวา เลนซ์ขึ้นไปสู่จุดต่ำสุดของแถบนำกระแส ในกรณีฉนวนและสารกึ่งตัวนำเรียกว่า การดูดกลืนแสง พื้นฐาน (Fundamental absorption) และเรียกตำแหน่งหรือความยาวคลื่นแสงของสเปกตรัมที่มี การดูดกลืนแสงว่า Absorption edge การดูดกลืนแสงชนิดนี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะโครงสร้าง ของแถบพลังงานของสารกึ่งตัวนำมาก จึงต้องแสดงลักษณะแถบพลังงานโดยให้เป็นฟังก์ชันของ เลขคลื่น (Wave number: k) ของ อิเล็กตรอน โดยโมเมนตัมของอิเล็กตรอนมีค่าเท่ากับ p = ħk) ในการเปลี่ยนแปลงระดับพลังงานของอิเล็กตรอนจะก่อให้เกิดการดูดกลืนแสงที่เกิดจากการ เปลี่ยนสถานะจากแถบพลังงานหนึ่งไปสู่แถบพลังงานหนึ่งในลักษณะมีค่าพลังงานเพิ่มขึ้นแต่ ความแตกต่างของระดับพลังงานก่อนและหลังเปลี่ยนสถานนั้นจะต้องเท่ากับพลังงานโฟตอนของ แสงที่ดูดกลืน โดยเป็นไปตามกฏอนุรักษ์พลังงาน และเมื่อมีก่อนและหลังการเปลี่ยนสถานะจะต้อง ไม่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเรียกกฏนี้ว่ากฏอนุรักษ์โมเมนตัม

การดูดกลืนแสงของสารกึ่งตัวนำเกิดจากที่อิเล็กตรอนได้รับพลังงานจากแสงที่มี พลังงานโฟตอนสูงกว่าค่าแถบช่องว่างพลังงาน ทำให้อิเล็กตรอนถูกกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยน สถานะพลังงานจากแถบวาเลนซ์ไปสู่แถบนำกระแสได้ 2 ลักษณะ

 Direct absorption เกิดจากการเปลี่ยนสถานะของอิเล็กตรอนในสารกึ่งตัวน้ำที่โมเม นตัมของอิเล็กตรอนของอิเล็กตรอนก่อนและหลังการเปลี่ยนสถานะไม่มีการปรับเปลี่ยน กล่าวคือ ไม่มีเปลี่ยนแปลงฟังก์ชันของเลขคลื่นของอิเล็กตรอนเป็นการเปลี่ยนสถานะของอิเล็กตรอนระหว่าง

จุดสูงสุดของแถบวาเลนซ์ ณ ตำแหน่ง k = 0 และจุดต่ำสุดของแถบนำกระแส ณ ตำแหน่ง k = 0 2. Indirect absorption เกิดจากการเปลี่ยนสถานะของอิเล็กตรอนระหว่างจุดสูงสุดของ แถบวาเลนซ์กับจุดต่ำสุดของแถบนำกระแส โดยมีพังก์ชันของเลขคลื่น k เปลี่ยน การดูดกลืนแสง แบบนี้เป็นไปได้โดยให้อิเล็กตรอนรับหรือคายพลังงานโฟตอนเพื่อช่วยให้เป็นไปตามกฏการอนุรักษ์ พลังงานและกฏอนุรักษ์โมเมนตัม ดังสมการต่อไปนี้

$k_{CB} = k_{VB} \pm K_{phonon}$	: กฎอนุรักษ์โมเมนตัม	(4)
$\hbar \omega = E_g \pm \hbar \Omega$	: กฏอนุรักษ์พลังงาน	(5)

1.4 กลไกของการก่อตัวของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน

โครงสร้างระดับนาโนของไทเทเนียมีหลายแบบ ซึ่งจะส่งผลให้สมบัติของ TiO₂ แตกต่างกัน ย ก ตั ว อ ย่ า ง เ ส้ น ล ว ด น า โน (Nanowire) มี ลั ก ษ ณ ะ โค ร ง ส ร้ า ง เป็ น เ ส้ น ต ร ง มี ทิศทางในการเติบโตอย่างจำเพาะ ทางด้านข้างและเติบโตในแนวดิ่ง แท่งนาโน (Nanorod) จะมี ลักษณะโครงสร้างและการเติบโตเหมือนลวดนาโน แต่มีความยาวที่สั้นกว่าท่อนา-โน (Nanotube) มีโครงสร้างแบบ 1 มิติ กลวงภายในมีลักษณะเหมือน ท่อเข็มขัดนาโนหรือนาโนริบบอน (Nanobelt หรือ Nanoribbon) มีโครงสร้าง 1 มิติ โดยด้านข้างแบนเหลี่ยม Nanostructured (Chonlada. 2012) จำนวนอะตอมบริเวณผิวหน้าและสัมผัสของวัสดุเพิ่มมากขึ้น ทำให้วัสดุมีสมบัติทางไฟฟ้า สมบัติทางกายภาพ สมบัติทางแม่เหล็กและสมบัติทางแสงแตกต่างไปจากวัสดุที่มีขนาดใหญ่ (Bulk materials) โครงสร้างท่อนาโนไทเทเนียมขนถ่ายอิเล็กตรอน ได้ดีภายในท่อนาโนเพราะ อิเล็กตรอนและโฮล ภายในโครงสร้างท่อเคลื่อนที่ได้สะดวกและเร็วขึ้น

Anodization Process วิธีทางเคมีไฟฟ้า (Fu; et al. 2009) ที่เปลี่ยนสภาพพื้นผิวของ โลหะ โดยการทำให้เกิดฟิล์มออกไซด์บนพื้นผิวโลหะ สร้างชั้นออกไซด์ที่พื้นผิวของโลหะ ชั้นออกไซด์ที่ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดและความเข้มข้นของสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ระยะเวลาในการทำแอโนไดซ์กับกระแสไฟฟ้า หรือความต่างศักย์ที่แตกต่างไป วิธีนี้จะใช้ Electrochemical cell ประกอบด้วย ขั้วไฟฟ้า 2 ชนิด ขั้วบวกหรือขั้วแอโนด (Anode) หรือ แผ่นไทเทเนียม และขั้วลบหรือขั้วแคโทด (Cathode) และไอออนเคลื่อนที่ไปมาอยู่ในสารละลาย ดังแสดงในภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 อุปกรณ์ใช้ในการขึ้นรูปฟิล์มท่อนาโนไทเทเนียด้วย Anodization Process

หลักการ Anodization Process หรือแอโนดิก ออกซิเดขัน (Anodic oxidation) ของโลหะ ไทเทเนียม การทำให้เกิดปฏิกิริยาเคมีด้วยกระแสไฟฟ้า เกิดชั้นออกไซด์ที่เสถียรและมีรูพรุนขนาด เล็กมาเคลือบบนผิวของโลหะ อาจเรียกว่า วิธีเคลือบผิวโดยใช้ไฟฟ้า ในขณะทำแอโนไซด์ ไอออน บวก วิ่งเข้าหาขั้วแคโทดและเกิด reduction ที่ขั้วแคโทด ที่ขั้วแอโนดจะเกิดoxidation โดยไออนลบ ที่วิ่งเข้าหาขั้วแอโนด เกิดเป็นออกไซด์เคลือบอยู่บนผิวของโลหะไทเทเนียม กลไก การเกิดท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ขั้วแอโนด แบ่ง 4 ขั้นตอน คือ

การเกิดชั้นฟิล์มบางของไทเทเนียมไดออกไซต์เคลือบอยู่ที่ผิวของโลหะหลังจากที่มีการ
 ให้ศักย์ไฟฟ้าแก่ระบบ ดังแสดงในภาพประกอบ 6(ก)

การเกิดรูพรุนขนาดเล็กกระจายตัวอยู่ทั่วไป บนชั้นฟิล์มบางของไทเทเนียมไดออกไซด์
 จากภาวการณ์ ละลาย ไทเทเนียจากการกัดเซาะของอนุภาคขนาดเล็กของ
 ฟลอูอไรด์ไอออนจากอิเล็กโทรไลต์ ดังแสดงในภาพประกอบ 6(ข)

 สักย์ไฟฟ้าที่ใช้ขณะเกิดกระบวนการแอโนไดเซชัน เกิดการสร้างและสลายตัวของชั้น ออกไซด์เพิ่มมากขึ้น ทำให้รูพรุนขนาดเล็กบนพื้นผิวของชั้นฟิล์มบาง TiO₂ กลายเป็นรูที่มีขนาด ใหญ่ขึ้น ดังแสดงในภาพประกอบ 6(ค) 4. ใน Anodization Process แบบให้ศักย์ไฟฟ้าคงที่ ระบบจะพยายามปรับตัวเข้าสู่สมดุล โดยชั้นออกไซด์กั้นขวาง (Barrier oxide layer) จะมีค่าคงที่หรือหนาเท่ากันทั่วพื้นผิวที่ถูก แอ โนไดซ์โดยปฏิกิริยาออกซิเดชันและการละลายก็จะเป็นไปอย่าสมดุลด้วยการเติบโตเป็นท่อนาโน ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีขนาดเท่ากันกระจายตัวอย่างสม่่ำเสมอทั่วพื้นที่ผิว ดังแสดงใน ภาพประกอบ 6(ง)

ภาพประกอบ 6 กลไกหลักในการเกิดท่อนาโนไทเทเนียไดออกไซด์

ที่มา: (Sorachon. 2011)

2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอนุภาคเงิน

อนุภาคเงินนาโน คือ อนุภาคทรงกลมขนาดเล็ก (1 นาโนเมตร : เศษ1 ส่วน1 พันล้านของ หน่วยเมตร) จนไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า จะเห็นเพียงตัวกลาง หรือเรียกว่า Medium ที่มี อนุภาคเงินนาโนกระจายตัวอยู่ภายในเท่านั้น เรียกสารที่มีสถานะในลักษณะนี้ว่า "คอลลอยด์" ปกติแล้ว ตัวกลาง คือ น้ำ จะเห็นอนุภาคเงินนาโนในรูปของน้ำสีเหลืองหรือน้ำตาล เนื่องจากการ ดูดแสงที่ความถี่ 400 นาโนเมตร เป็นช่วงแสงสีน้ำเงินและเพราะอนุภาคดูดกลืน แสงสีน้ำเงินไป ปรากฏการณ์ดังกล่าวเรียกว่า Localized surface plasmon resonance (LSPR) อนุภาคเงินนา โนที่มีลักษณะต่างๆกัน เช่น เป็นทรงกลมแบน แผ่นบาง ทรงกระบอก หรือรูปทรงสามเหลี่ยม การ ดูดกลืนแสงจะเกิดที่ช่วงความยาวคลื่นแสงต่างกันไป ทำให้สามารถสังเคราะห์อนุภาคเงินนาโนที่ ไม่ใช่สีเหลืองออกมาได้ เช่น สีน้ำเงิน เขียว คราม ส้ม แดง ม่วง ชมพู (Pronk; et al. 2009; S.; et al. 2015)

2.1 ปรากฏการณ์ทางแสง เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface Plasmon Resonance: SPR)

เซอร์เฟซ พลาสมอน เวโซแนนท์ (Surface Plasmon Resonance; SPR) เป็น ปรากฏการณ์เซิงแสงที่เป็นผลมาจากการสั้นรวม (Collective oscillation) ของอิเล็กตรอนอิสระ โดยจะเกิดขึ้นที่ผิวกับสารไดอิเล็กตริก เมื่ออนุภาคโลหะนาโนมีขนาดเล็กกว่า สนามแม่เหล็กไฟฟ้า ของแสงจะทำให้อิเล็กตรอนของอนุภาคนาโนเกิดการเคลื่อนที่มาบริเวณผิวหน้าของโลหะ โดยที่ ประจุลบจะรวมตัวอยู่ที่ด้านหนึ่งของผิวหน้าและประจุบวกจะรวมตัวอยู่ด้านตรงข้ามดังแสดงใน ภาพประกอบ 7 ซึ่งสภาวะนี้จะทำให้เกิดอิเล็กทริกไดโพลขึ้น (Electric dipole) โดยไดโพลที่เกิดขึ้น จะสร้างสนามไฟฟ้าระหว่างอนุภาคนาโนและสารไดอิเล็กตริก โดยจะทำหน้าที่เป็นแรงดึงกลับมาที่ ตำแหน่งสมดุล (Restoring force) วงจรกำเนิดสัญญาณเชิงเส้น (Linear oscillators) เมื่อ อิเล็กตรอนเคลื่อนย้ายออกจากตำแหน่งสมดุลจะเกิดการสั้นที่ความถี่เรโซแนนท์ (Plasmonic frequency) สำหรับโลหะทรานซิชั่นส่วนใหญ่จะพบอยู่ในช่วงความถี่ UV-Vis (เรืองทวีป. 2016)

ภาพประกอบ 7 แสดงการเกิดปรากฏการณ์ทางแสง เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface Plasmon Resonance: SPR)

ที่มา : (Bhattarai;Maruf;&Stine. 2020)

ค่าการดูดกลืนแสงของอนุภาคนาโนของโลหะจะสัมพันธ์กับปรากฏการณ์เซอร์เฟซ พลาส มอน เรโซแนนท์ (SPR) กล่าวคือ ค่าการดูดกลืนแสงสามารถวัดได้จากค่าสัมประสิทธิ์การลดทอน ภาคตัดขวาง (Extinction cross section coefficient; σ_{ext}) โดยประมาณค่าจากสัดส่วนของโฟ ตอนที่ถูกดูดกลืนและกระเจิงแสงเมื่อแสงตกกระทบกับอนุภาคนาโน ค่า σ_{ext}ขึ้นอยู่กับขนาด รูปทรงทางเรขาคณิตและสัมประสิทธิ์การดูดกลืนของอนุภาคโลหะนาโน แสดงในภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 ค่าการดูดกลื่นแสงของอนุภาคโลหะนาโนของโลหะชนิดต่างๆ

ที่มา : (เรื่องทวีป. 2016)

2.2 การสังเคราะห์อนุภาคเงินด้วยกระบวนการสปาร์ค

สังเคราะห์อนุภาคเงินนาโน ด้วยกระบวนการสปาร์ค (Jintakosol. 2015; Jintakosol. 2016; Thongsuwan;Kumpika;&Singjai. 2008; Kumpika;Thongsuwan;&Singjai. 2008) การ เตรียมจัดให้มีช่องว่างระหว่างเส้นลวดตัวนำที่มี เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.26 มิลลิเมตรและมีความยาว 2 เซนติเมตร ให้มีระยะห่างจากกัน 2 มิลลิเมตร หลังจากนั้นวางเส้นลวดตัวนำอยู่เหนือฐานรอง (Substrate) ให้มีระยะห่างกัน 2 มิลลิเมตร หลังจากนั้นทำการจ่ายความต่างศักย์ไฟฟ้าสูง 3000 โวลต์ขึ้นไปตกคร่อมระหว่างเส้นลวดตัวนำ ซึ่งจะทำให้เกิดการส-ปาร์ค กล่าวคือ เมื่อเส้นลวดตัวนำ ได้รับกระแสไฟฟ้า ทำให้เนื้อสารของลวดตัวนำบางส่วนหล่นลงบนผิวฐานรองเป็นอนุภาคเงิน ตามที่ต้องการ ดังแสดงในภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 การเตรียมการสังเคราะห์ด้วยวิธีการสปาร์ค

ที่มา: (Kumpika;Thongsuwan;&Singjai. 2008)

เมื่อปลายเส้นลวดได้รับพลังงานศักย์ที่มาจากขั้วแคโทดและขั้วแอโนดของแหล่งกำเนิด ไฟฟ้าความต่างศักย์สูง จะทำให้อะตอมของอากาศบริเวณนั้นได้รับพลังงานเพียงพอ โดย อิเล็กตรอนของอะตอมจะถูกพลังงานศักย์ไฟฟ้าทางด้านขั้วแอโนดดึง ขณะที่ไอออนบวกจะถูก พลังงานศักย์ไฟฟ้าทางด้านขั้วแคโทดดึง (Jintakosol. 2014) จึงทำให้อิเล็กตรอนหลุดจากอะตอม กลายเป็นอิเล็กตรอนอิสระและ ion เมื่อ e⁻ และ ion บวกวิ่งชนกับปลายลวดโลหะทางด้านขั้ว แคโทดและด้านขั้วแอโนดตามลำดับ ทำให้โลหะบริเวณปลายเส้นลวดหลุดออกมาเป็นก้อน อนุภาคเล็กๆ ที่เรียกว่าจุดนาโน (Nanodots) ดังแสดงในภาพประกอบ 10

โดยที่ V_{dc} >> V_{bkdn} → ion + e⁻ เมื่อ V_{dc} คือ ศักย์ไฟฟ้าที่ให้กับวงจร และ V_{bkdn} คือ พลังงานยึด เหนี่ยวระหว่างอะตอมและอิเล็กตรอน

ภาพประกอบ 10 หลักการเกิดสปาร์คอนุภาคนาโน

ที่มา: (Kumpika;Thongsuwan;&Singjai. 2008)

3. เซลล์แสงอาทิตย์

3.1 ประเภทของ Solar Cell

ในปัจจุบันที่ใช้กันอยู่จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. กลุ่มเซลล์แสงอาทิตย์ที่สังเคราะห์จากสารกึ่งตัวนำประเภทซิลิกอน แบ่งตาม ลักษณะของผลึกที่เกิด คือ

- แบบที่เป็นรูปผลึก (Crystal) แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดผลึกเดี่ยวซิลิกอน (Single Crystalline Silicon Solar Cell) และผลึกรวมซิลิกอน (Polycrystalline Silicon Solar Cell)

- แบบที่ไม่เป็นรูปผลึก (Amorphous) คือ ชนิดฟิล์มบาง อะมอร์พัสซิลิกอน (Amorphous Silicon Solar Cell)

 2. กลุ่มเซลล์แสงอาทิตย์ที่สังเคราะห์จากสารประกอบที่ไม่ใช่ซิลิกอน มีประสิทธิ ภาพสูงร้อยละ 25 ขึ้นไป แต่มีราคาสูงมาก ไม่นิยมนำมาใช้บนพื้นโลก จึงใช้งานสำหรับดาวเทียม และระบบรวมแสงเป็นส่วนใหญ่ แต่การพัฒนาขบวนการผลิตสมัยใหม่จะทำให้มีราคาถูกลงและ นำมาใช้มากขึ้นในอนาคต ซึ่งปัจจุบันใช้เพียง ร้อยละ 7 ของปริมาณที่มีใช้ทั้งหมด (วราวุฒิ. 2015)

3.2 หลักการทำงานของเซลล์แสงอาทิตย์

การทำงานของเซลล์แสงอาทิตย์ คือขบวนการเปลี่ยนพลังงานแสง เป็นกระแสไฟฟ้าได้ โดยตรง เกิดจากแสงซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และมีพลังงานมาตกกระทบกับ semiconductor เกิดการถ่ายทอด energy ระหว่างกัน พลังงานจากแสงส่งผลกระแสไฟฟ้าเคลื่อนที่ขึ้นภายใน ทำ ให้สามารถต่อกระแสไฟฟ้าดังกล่าวไปใช้งานได้ (กระทรวงพลังงาน. 2019) ดังแสดงใน ภาพประกอบ 11

ภาพประกอบ 11 โครงสร้างและหลักการทำงานพื้นฐานของเซลล์แสงอาทิตย์

ที่มา: (Technology. 2020)

N – type ซิลิกอน คือ สารกึ่งตัวน้ำที่ได้รับการเจือด้วยสารฟอสฟอรัส ทำให้มีคุณสมบัติ
 เป็นตัวให้อิเล็กตรอนเมื่อได้รับพลังงานมาจากแสงอาทิตย์ ในขณะที่ P – type ซิลิคอน คือ สารกึ่ง
 ตัวน้ำที่ได้รับการเจือด้วยสารโบรอน ทำให้โครงสร้างของอะตอมสูญเสียอิเล็กตรอนเกิดเป็นโฮล

ทำให้เมื่อรับพลังงานจากแสงอาทิตย์จะทำหน้าที่เป็นตัวรับอิเล็กตรอน เมื่อนำซิลิกอนทั้ง 2 ชนิด
 มาประกบกันเกิดเป็น P – N junction หรือ รอยต่อ P - N ก่อให้เกิดเป็นเซลล์แสงอาทิตย์
 เมื่อมีแสงอาทิตย์ตกกระทบจะเกิดการถ่ายเทพลังงานให้กับอิเล็กตรอนและโฮล ทำให้เกิด
 การเคลื่อนไหว โดยทั้งอิเล็กตรอนและโฮลจะวิ่งเข้าหากับเพื่อจับคู่ โดยที่อิเล็กตรอนจะวิ่งไปยังชั้น
 N – type และโฮลจะวิ่งไปชั้นของ P – type ทำให้เกิดกระแสไฟฟ้าขึ้นจากการเคลื่อนที่ของทั้ง 2
 (เครืองาม. 2010)

- 4. Dye-sensitized solar cell: DSSC
  - 4.1 DSSC (รุ้งนภา ทองพูล; et al. 2006) มีองค์ประกอบ ดังแสดงในภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 องค์ประกอบของ DSSC

 กระจกใสที่นำไฟฟ้าได้ ซึ่งได้มาจากการนำกระจกโปร่งใสไปเคลือบด้วยสารในกลุ่ม ออกไซด์ที่นำไฟฟ้าได้ (Transparent-conducting oxide, TCO) เพื่อส่งผ่านอิเล็กตรอนและยอม ให้แสงผ่านเข้าถึงได้

 2. ชั้นสารกึ่งตัวนำของกระจกนำไฟฟ้าด้านบน (Semiconductor layer) เป็นสารกึ่งตัวนำ โลหะออกไซด์ (Metal oxide semiconductor) ที่ช่องว่างแถบพลังงานสูง (Wide band-gap) และ สามารถสร้างพันธะยึดเหนี่ยวกับโมเลกุลของสีย้อม สารกึ่งตัวนำที่นิยมนำมาทำการศึกษาได้แก่ TiO₂ และ ZnO สีย้อมไวแสง (sensitizing dye) ที่ทำหน้าที่ดูดกลืนพลังงานแสงเมื่อมาตกกระทบ โดย สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท (ศรีสมานุวัตร.)

สีย้อมอินทรีย์ เป็นสีย้อมที่สังเคราะห์จากสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชชนิดต่างๆ เช่น คลอโรฟิลล์
 จากดอกไม้ ใบไม้ และ ผลไม้ ของพืชบางชนิด ที่มีสี ส้ม ชมพู สีม่วงแดงและสีฟ้า เช่น น้ำคั้นจาก
 กระเจี๊ยบ ดอกอัญชัน บลูเบอร์รี่ และส้ม เป็นต้น ซึ่งในพืชเหล่านี้ จะมีเม็ดสีที่สำคัญ คือ แอนโทไซ
 ยานิน (Anthocyanins) พบทั้งใน พืชดอกและพืชผล ให้สีแดง น้ำเงินหรือม่วง เป็นสารที่ละลายใน
 น้ำได้ดี มีฤทธิ์เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (Antioxidant) ยับยั้งการเกิดออกซิเดชันของลิโปโปรตีน
 (ธรรมเจริญ. 2012)

ข้อดี คือ การสังเคราะห์ง่าย ราคาถูก เพราะมีในท้องถิ่น หรือหาซื้อง่าย

ข้อเสีย คือ ระยะเวลาในการเก็บรักษาสั้น ประสิทธิภาพต่ำ เมื่อเทียบกับ Inorganic dye

- สีย้อมอนินทรีย์ เป็นสี่ย้อมที่สังเคราะห์จากสารเคมี ประสิทธิภาพของสี่ย้อมขึ้นอยู่กับ ชนิดและอัตราส่วนของสารเคมีที่นำมาสังเคราะห์เป็นสี่ย้อม เช่น N3 dye (ruthenium II), cis-di (isothiocyanato), bis (4,4'-dicarboxy-2,2'-bi-pyridyl) เป็นต้น

4. สารละลายอิเล็กโทรไลต์ (Electrolyte) ทำหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนอิเล็กตรอน ที่ทำงาน ในวงจร ภายนอกกลับคืนสู่สีย้อม ช่วยส่งผ่านอิเล็กตรอน

 สารตัวเร่งปฏิกิริยาบนกระจกนำไฟฟ้าด้านล่าง ที่จะทำหน้าที่รับอิเล็กตรอนจากวงจร ภายนอกมาส่งให้สารละลายอิเล็กโทรไลต์เพื่อส่งอิเล็กตรอนคืนให้สีย้อมไวแสง โดยวัสดุที่นิยมใช้ คือฟิล์มแกรไฟต์หรือแพลทินัม

4.2 กลไกการทำงาน

เมื่อแสงตกกระทบเซลล์แสงอาทิตย์โมเลกุลสี่ย้อมไวแสงที่เกาะบนผิวของอนุภาคโลหะ
 ออกไซด์ จะดูดกลืนพลังงานแสงแล้วกระตุ้นอิเล็กตรอนที่อยู่ในสภาวะพื้น (Ground state, S_o) จะ
 ถูกเร้าให้ขึ้นไปอยู่ในสภาวะกระตุ้น (Excited state, S) ดังสมการการดูดกลืนแสงที่ (6) จากนั้น
 อิเล็กตรอนในสภาวะกระตุ้นจะถูกส่งผ่านไปที่แถบการนำไฟฟ้า (Conduction band) ของอนุภาค
 โลหะออกไซด์ดังสมการส่งผ่านอิเล็กตรอนสมการที่ (7) แล้วอิเล็กตรอนจะเคลื่อนที่ผ่านจากสารกึ่ง
 ตัวนำโลหะออกไซด์ไปยังขั้วแอโนดแล้วออกสู่วงจรภายนอกเซลล์ กระแสไฟฟ้าที่เกิดขึ้นมี
 อิเล็กตรอนเคลื่อนที่ในวงจรภายนอกเซลล์ จากนั้นอิเล็กตรอนจะวิ่งกลับเข้าสู่เซลล์ที่ขั้วลบ แล้วจะ
 เกิดปฏิกิริยารีดอกซ์ภายในสารอิเล็กโทรไลต์ โดยให้ e⁻ กับ dye ที่สูญเสียอิเล็กตรอน (S⁺) ทำให้
 โมเลกุลสีย้อมกลับสู่สถานะพื้น (S_o) ดังสมการที่ (8) ในขณะเดียวกันสารละลาย จะรับ e⁻ จากขั้ว
 ลบ ดังสมการที่ (9) แต่ในกระบวนการก็อาจมีปฏิกิริยาที่ให้ผลเชิงอบ ประกอบด้วย การรวมกัน

ใหม่ของอิเล็กตรอนที่กำลังเข้าสู่แถบการนำไฟฟ้าของอนุภาคโลหะออกไซด์กับสีย้อมไวแสงที่ สูญเสียอิเล็กตรอนไปทำให้สีย้อมไวแสงกลับสู่สภาวะพื้น โดยไม่มีอิเล็กตรอนออกไปนอกเซลล์ จึง ไม่เกิดกระแสไฟฟ้า ดังสมการที่ (10) และการพบกันของอิเล็กตรอนที่กำลังเข้าสู่แถบการนำไฟฟ้า ของอนุภาคโลหะออกไซด์กับสารอิเล็กโตรไลต์ ทำให้สูญเสียอิเล็กตรอนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ดัง สมการที่ (11) (สุรมิตร. 2011; แสนทวีสุข. 2010; สามารถ มูลน้อย;&อินทนิเวศน. 2015)

4.3 การปรับปรุงคุณภาพเซลล์

การพัฒนา Dye-sensitized solar cell ให้มีคุณภาพมากขึ้นสามาถทำได้ใน 3 ส่วน ด้วยกัน กล่าวคือ การพัฒนาสีย้อมไวแสง การพัฒนาอิเล็กโตรไลท์และการพัฒนาอนุภาคนาโน ของสารกึ่งตัวนำโลหะออกไซด์

 การพัฒนาสีย้อมไวแสง สามารถทำได้ใน 3 รูปแบบด้วยกัน (พรมอารักษ์.; et al. 2007) คือ

หาสีย้อมไวแสงชนิดใหม่ที่มีความสามารถในการดูดกลืนในช่วงที่กว้างหรือเจือธาตุที่ช่วง
 เพิ่มช่วงการดูดกลืนให้มากขึ้น กล่าวคือตั้งแต่ช่วงคลื่นแสงที่ตาสามารถมองเห็นได้จนถึงช่วงคลื่น
 อินฟาเรด

เพิ่มประสิทธิภาพในการยึดเกาะของสีย้อมไวแสงกับพื้นผิวของโลหะออกไซด์เพื่อให้มี
 ปริมาณของสีย้อมไวแสงมากขึ้น
เพิ่มความสามารถในการถ่ายเทอิเล็กตรอนระหว่างสี่ย้อมกับโลหะออกไซด์ เพื่อไม่ให้มี การสูญเสียอิเล็กตรอนระหว่างการถ่ายเทอิเล็กตรอน

 การพัฒนาอิเล็กโทรไลท์ ในระยะแรกใช้เป็นของเหลวที่สามารถจัดเตรียมได้ง่าย ซึ่งเป็น ช่วงประกอบของคู่ปฏิกิริยารีดอกซ์ของ ไอโอไดด์ (I) กับ ไตรไอโอไดด์ (I₃) ที่ละลายอยู่ในตัวทำ ละลายอินทรีย์ แต่ข้อเสียคือตัวทำละลายที่ใช้ระเหยง่ายจึงทำให้ส่งผลต่อการรั่วซึมและอายุการใช้ งานของเซลล์แสงอาทิตย์ จึงมีการพัฒนาอิเล็กโทรไลท์ให้เป็นของเหลวไอออนิกที่มีจุดเดือดสูง มี การนำไฟฟ้าที่ดีและมีความเสถียรต่อสารเคมีและความร้อน (แสนทวีสุข. 2015)

 อนุภาคนาโนของสารกึ่งตัวนำโลหะออกไซด์ คุณสมบัติของของสารกึ่งตัวนำที่เหมาะแก การนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของเซลล์แสงอาทิตย์ คือ มีเสถียรภาพสูง มีค่าแถบช่องว่างพลังงาน ที่กว้าง มีพื้นที่ผิวมากเพื่อให้สามารถบรรจุสีย้อมไวแสงในปริมาณมาก มีพื้นที่ให้สีย้อมไวแสงเกาะ อย่างทั่วถึงจึงจำเป็นจะต้องมีการกระจายตัวของรูพรุนสม่ำเสมอ นอกจากนี้รูพรุนยังช่วยให้ไอออน ของอิเล็กโทรไลต์แพร่ผ่านได้ดี (Law; et al. 2005)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมและการตกสะสมอนุภาคเงิน ลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์

ค.ศ.2006 Gopal และคณะ (Mor; ET AL. 2006) ศึกษาผลของสภาวะความเป็นเบส ของสารละลาย และค่าศักย์ไฟฟ้าในกระบวนการแอโนไดเซชัน ต่อการเกิด TNAs บนฟิล์ม TiO₂ จากผลการทดลองพบว่า ทั้งความเป็นเบสของสารละลาย และค่าศักย์ไฟฟ้ามีผลต่อ ขนาดของรูพรุนไทเทเนียมไดออกไซด์

ค.ศ. 2010 Hai-chao และคณะ (Liang;Li;&Nowotny. 2010) สังเคราะห์ TNT ด้วย กระบวนการแอโนไดซ์เซชัน พบว่าเมื่อใช้แผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมเป็นขั้วไฟฟ้าแอโนดและใช้แพล ตินัมเป็นขั้วไฟฟ้าแคโทด ซึ่งขั้วไฟฟ้าทั้งสองว่างห่างกัน 2 เซนติเมตร โดยใช้แอมโมเนียมฟลูออไรด์ เมื่อเหนี่ยวนำให้เกิดศักย์ไฟฟ้าขึ้นระหว่างขั้วไฟฟ้าทั้งสองจะสามารถสังเคราะห์ TNAs ที่เคลือบอยู่ บนแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียม หลังจากนั้นจึงนำไปเผาที่อุณหภูมิเท่ากับ 300, 500 และ 800 แล้วนำ ท่อนาโนไดเทเนียมไดออกไซด์ที่สังเคราะห์ได้ไปเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาโดยศึกษาอัตราการย่อยสลาย ของสารใต้แสง พบว่าคุณภาพของตัวเร่งขึ้นอยู่กับความยาว ความหนาของผนังและลักษณะความ เป็นผลึกของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ ค.ศ. 2010 Han และคณะ (Yang;&Pan. 2010) สังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมได-ออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์เซชัน โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ เอทิลีนไกลคอล น้ำและ ไฮโดรฟลูออไรด์ โดยให้ความเข้มข้นฟลูออริกที่ 0.1-0.5 โมล เพื่อศึกษาผลของความเข้มข้นฟลูออ ริดต่อขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางท่อ โดยให้ความต่างศักย์ 30 โวลต์ เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำการ วิเคราะห์ลักษณะทางสัณฐานวิทยาของท่อนาโนเทไทเนียมไดออกไซด์ด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด พบว่าค่าความเข้มข้นฟลูออริกส่งผลต่อความหนาและเส้นผ่าศูนย์กลาง ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์

ค.ศ. 2009 Lidong และคณะ (Sun; et al. 2009) สังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมได ออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์ เพื่อศึกษาความเข้มข้นของสนามไฟฟ้าที่มีผลต่อความยาวท่อ โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ เอทิลีนไกลคอล น้ำ ร้อยละ 2 แอมโมเนียมฟลูออไรด์ ร้อยละ 0.3 ให้ ความต่างศักย์ 25, 40, 50 และ 60 โวลต์ วิเคราะห์ลักษณะทางสัณฐานของท่อนาโนไทเทเนียมได ออกไซด์ ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด พบว่า ค่าความต่างศักย์และเวลาส่งผลต่อ ความหนาและความยาวของท่อ

ค.ศ. 2008 ทองสุวรรณและคณะ (Thongsuwan;Kumpika;&Singjai. 2008) ศึกษา สมบัติการเกิดปฏิกิริยา สังเคราะห์แสง ของอนุภาคแขวนลอย NP TiO₂ ที่ทำการผลิตด้วยวิธีการส ปาร์ค โดยใช้แท่งไทเทเนียมปลายแหลมบริสุทธิ์ ร้อยละ 99.5 มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างแท่ง 3 มิลลิเมตร ว่างเหนือน้ำ 2 มิลลิเมตร โดยให้ค่าความต่างศักย์ 3 กิโลโวลต์ เป็นเวลา 30 1-5 ชั่วโมง หลังจากนั้นทำให้ตกผลึกบนควอทซ แล้วจึงทำการอบอ่อนที่ 250 และ 500 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง พบว่า ระยะเวลาในการสปาร์คเพิ่มขึ้นจะส่งผล ให้ขนาดอนุภาคใหญ่ขึ้น

ค.ศ. 2008 คำพิกาและคณะ (Kumpika;Thongsuwan;&Singjai. 2008) ศึกษาสมบัติ ทางแสงและไฟฟ้าของอนุภาคนาโนซิงค์ ออกไซด์ ในลักษณะฟิลม์บางบนผลึกควอทซด้วยวิธีการส ปาร์ก โดยใช้แท่งสังกะสีปลายแหลมบริสุทธิ์ ร้อยละ 99.97 มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.38 มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างแท่ง 3 มิลลิเมตร วางเหนือ แผ่นรองรับ 2 มิลลิเมตร โดยให้ค่าความ ต่างศักย์ 10 กิโลโวลต์ แล้วจึงทำการ อบก่อนการอบอ่อน ที่ 380 °C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง และ อบ อ่อน ที่ 400-800 °C เป็นเวลา 1 ชั่วโมง พบว่าความหนาของชั้นฟิล์มขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งใน การสปาร์ค นอกจากนี้การอบอ่อนมีผลต่อขนาดของเกรนกล่าวคือเกรนจะมีขนาดใหญ่ขึ้นหากใช้ อุณหภูมิที่สูงขึ้นเป็นผลให้ความขรุขระของผิวลดลง ค.ศ. 2010 Chien-Cheng และคณะ (Tsai;Chu;&Teng. 2010) ศึกษาการสังเคราะห์นา ในริบบอน TiO₂(B) ด้วยเทคนิคอิเล็กโทรโฟรีเรติก (Electrophoresis) ตกสะสมลงบนวัสดุรองรับ โดยสังเคราะห์ฟิล์มนาในริบบอนไฮโดรเจนไททาเนต (Hydrogen titanate nanoribbons) ก่อน จากนั้นนำฟิล์มที่ได้ไปให้ความร้อน เพื่อกำจัดหมู่ไฮดรอกซิล (Hydroxyl group) ที่อยู่ในชั้นของน้ำ ได้นาโนริบบอน TiO₂(B) นำไปประยุกต์ใช้เป็นขั้วไฟฟ้าอโนดในเซลล์แสงอาทิตย์ พบว่า ประสิทธิภาพของระบบเท่ากับ ร้อยละ 0.87 เมื่อใช้พลังงานเริ่มต้น 100 mW/cm ทั้งนี้คุณภาพของ ขั้วไฟฟ้าขึ้นอยู่กับความหนา ซึ่งตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้แก่ ความเข้มข้นของสารละลายตั้งต้น ค่า กระแสไฟฟ้าที่ให้แก่ระบบ พบว่า ความหนาแน่ของกระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นเมื่อฟิล์มมีความหนา เพิ่มขึ้นในช่วง 5 ถึง 15 ไมครอน N₃ ดูดซับเพิ่มขึ้นเมื่อฟิล์มหนา 25 ไมครอน พบว่าประสิทธิภาพจะ ลดลง เพราะฟิล์มเริ่มแตกและไม่โปร่งแสง ทำให้การถ่ายโอนมวลและการถ่ายอิเล็กตรอนระหว่าง ขั้วไฟฟ้าแอโนดและแคโทดผ่านสารละลายอิเล็กโทรไลต์ลดลง

ค.ศ.2010 Choongho และคณะ (Yu;&Park. 2010) สังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์นา ในริบบอนด้วยเทคนิคการปั่นเส้นใยด้วยไฟฟ้าสถิต (Electrospinning) พบว่าโครงสร้างของ TiO₂ ขึ้นกับศักย์ไฟฟ้าที่ใช้ในกระบวนการปั่นเส้นใย ส่วนเรื่องการเรียงตัวของไทเทเนียมไดออกไซด์นาโน ริบบอนขึ้นอยู่กับค่าความชื้นสัมพันธ์ (Relative humidity) เมื่อศึกษาสัณฐานวิทยาของไทเทเนียม ไดออกไซด์นาโนริบบอนที่สังเคราะห์ได้ พบว่า เส้นใยที่สังเคราะห์ได้มีการจัดเรียงตัวเป็นระเบียบ และขนาดของเส้นใยมีขนาดใกล้เคียงกัน

ค.ศ. 2011 Yibing และคณะ (Xie. 2011) ศึกษาไทเทเนียมไดออกไซด์นาโนคอมเพล็ก ประกอบด้วยการจัดเรียงตัวที่ไม่เป็นระเบียบของนาโนริบบอน หรือลวดนาโน บนพื้นผิวของ TNAs ที่จัดเรียงตัวอย่างเป็นระเบียบ โดยสังเคราะห์จาก Anodization Process พบว่า วัสดุนาโนผสมมี ความต่างศักย์ไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าสูงกว่าท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เพราะนาโนริบบอนและ ลวดนาโนสามารถรับแสงได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีพื้นที่ผิวสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นผิว TNT พบว่า ลวดนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ ที่เจือด้วย TNAs ให้กระแสไฟฟ้าสูงกว่าไทเทเนียมได ออกไซด์นาโนริบบอน ที่เจือด้วยท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ เพราะท่อนาโนที่สังเคราะห์ได้มี ความยาวและพื้นที่ผิวมาก ทำให้ภายในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์มีช่องว่างเพื่อที่จะให้เกิด การถ่ายเทประจุอิเล็กตรอน ระหว่างสารละลายอิเล็กโทรไลต์ได้ดี

ค.ศ. 2015 เอี่ยมบู่ และคณะ (Areeya; et al. 2015) ศึกษาการสังเคราะห์ TNT ใน แอมโมเนีย ฟลูออไรด์ เอทิลีน ไกลคอล ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์เซชัน โดยเริ่มจากการเตรียม แผ่นไทเทเนียมบริสุทธิ์เกรด 2 จากนั้นได้สังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ โดยให้ความ ต่างศักย์ไฟฟ้า 20-30 โวลต์ กรดแอมโมเนียมฟลูออไรด์ที่มีความเข้มข้นตั้งแต่ร้อยละ 1 ถึง 4 โดย ปริมาณและเวลาที่ใช้ใน Anodization Process 1 ถึง 3 ชั่วโมง จากผลการทดลองพบว่าโครงสร้าง ของ TNT ความเข้มข้นและเวลาความยาวของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์จะเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มค่า ความต่างศักย์ไฟฟ้าและเวลาที่ใช้ในการผลิต พบว่า การแอโนไดซ์เซชันในสารละลายผสมของน้ำ จะทำให้ได้ท่อนาโนไทเทเนียมที่สั้นและขรุขระ

ค.ศ. 2012 Regonini และคณะ (Regonini; et al. 2012) ศึกษาโครงสร้างพื้นผิวท่อนาโน ไทเทเนียด้วย Anodization Process ใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ น้ำ ร้อยละ 2 และโซเดียมฟลูออไรด์ ร้อยละ 0.5 ศึกษาโดยให้ค่าความต่างศักย์ ในช่วง 10 – 40 โวลต์ วิเคราะห์ด้วย SEM และ X-ray Photoelectron spectroscopy, XPS พบว่า ค่าความต่างศักย์ ปริมาณของน้ำในอิเล็กโทรไลต์ ส่งผลต่อโครงสร้างท่อ

ค.ศ. 2013 Chen และคณะ (Chen;&Zhang. 2013) ทำการศึกษาการสังเคราะห์ TNT เฉพาะที่ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ EG ร้อยละ17.5 น้ำ และร้อย ละ 3.5 ไฮโดรฟลูออริก (Hydrofluoric acid) ศึกษาโดยให้ค่าความต่างศักย์ 80 โวลต์ เป็นเวลา 2,6,8 ชั่วโมง และใช้แผ่นไทเทเนียม ปิดแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียม แล้วทำการวิเคราะห์ด้วยก SEM พบว่า การนำแผ่นไทเทเนียมปิดในจุดที่ต้องการให้เกิดท่อจะทำให้เกิดท่อได้เร็วกว่าบริเวณอื่น

ค.ศ. 2015 Ahmed และคณะ (Al-Osta; et al. 2015) ศึกษาคุณสมบัติตัวเก็บประจุ ยิ่งยวดเซลล์ไฟฟ้าเคมี ด้วย Anodization Process บนฟิล์มท่อนาโนไทเทเนียมขึ้นอยู่กับ เส้นผ่าศูนย์กลาง โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ 3 ชนิด คือ เอทิลีนไกลคอล, Polyethylene glycol: PG, Diethylene glycol: DEG ศึกษาโดยให้ค่าความต่างศักย์ 60 โวลต์ เป็นเวลา 15 ชั่วโมง วิเคราะห์ ด้วย FESEM, เครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (XRD) และทดสอบสมบัติทางเคมีไฟฟ้า ด้วยไซคลิกโวลแทมเมตทรี (Cyclic voltammetry) พบว่า ชนิดของสารอิเล็กโทรไลต์ ส่งผลต่อ โครงสร้างท่อ

ค.ศ. 2016 Zhang และคณะ (Zhang; et al. 2016) ศึกษาท่อนาโนไทเทเนียม ได ออกไซด์ ที่มีความยาวท่อมากเพื่อนำไปใช้ใน เพิ่มคุณภาพตัวเก็บประจุด้วย Anodization Process โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ เอทิลีนไกลคอล, น้ำ ร้อยละ 2 และ แอมโมเดียมฟลูออไรด์ ร้อยละ 0.3 ศึกษาโดยให้ความหนาแน่นกระแส 5,10,20,40 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร เป็นเวลา 0.5-6 ชั่วโมงและใน Anodization Process ครั้งที่ 2 ใช้สารอิเล็กโทไลต์ คือ เอทิลีนไกล คอล ร้อยละ 5 กรดฟอสฟอริก เครื่องเอกซ์เรย์โฟโตอิเล็กตรอนสเปกโทรสโคปและทดสอบสมบัติ ทางเคมีไฟฟ้าด้วยไซคลิกโวลแทมเมตทรี พบว่า ค่าความหนาแน่นกระแสส่งผลต่อความยาวท่อ ค.ศ. 2017 Oh และคณะ (Oh;Lee;&Choi. 2017) ศึกษาความแข็งแรงของ TNAs ที่ผลิต ด้วยวิธีแอโนไดเซชัน โดยใช้สารอิเล็กโทรไลต์ คือ เอทิลีนไกลคอล, น้ำ ร้อยละ 3 และร้อยละ 0.5 แอมโมเดียมฟลูออไรด์ ศึกษาโดยให้ค่าความต่างศักย์ 60 โวลต์ ที่อุณหภูมิ 0, 15, 25, 35 องศา เซลเซียส แล้วทำการอบอ่อน ที่ 150 และ 450 องศาเซลเซีลส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำการวิเคราะห์ ด้วย กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด, เครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์, ทดสอบความแข็งด้วยวิธี Vicker hardness พบว่าอุณหภูมิมีผลต่อความยาวท่อ และที่ 25 เป็น อุณหภูมิที่ทำให้เกิดท่อได้เร็วและยาวที่สุด นอกจากนี้ความยาวท่อมีผลต่อความแข็งแรงของท่อนา โน

ค.ศ. 2016 ทองสุวรรณ และคณะ (Hankhuntod; et al. 2019) ทำการควบคุมรอยต่อ ระหว่างชั้นของ ไทเทเนียมไดออกไซต์และเหล็กออกไซต์ เพื่อศึกษาสมบัติทางแสงภายใต้แสง ในช่วงที่ตามองเห็น โดยใช้แท่งเหล็กและแท่งไทเทเนียมปลายแหลมบริสุทธิ์ ร้อยละ 99.5 มีขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.25 มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างแท่ง 1 มิลลิเมตร ว่างเหนือสารตั้งต้น 1 มิลลิเมตร โดยให้ค่าความต่างศักย์ 3 กิโลโวลต์ ทำให้ตกผลึกบนควอทซ แล้วจึงทำการอบอ่อน ที่ 250 และ 450 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง พบว่ายิ่งฟิล์มหนามากขึ้นส่งผลให้ผิวมีความ ขรุขระมากขึ้น ทำให้ชั้นฟิล์มเกิดการแตกออกได้มากขึ้น

ค.ศ. 2017 คำพิกา และคณะ (Kumpika; et al. 2017) ทำการสังเคราะห์และควบคุม ตำแหน่งของรูพรุนใน ZnO-TiO₂ ในลักษณะฟิล์มบางด้วยวิธีการสปาร์ค (Sparking) โดยใช้ลวด สังกะสีบริสุทธิ์ ร้อยละ 99.97 มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.38 มิลลิเมตรและลวดไทเทเนียมบริสุทธิ์ ร้อยละ 99.5 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.25 มิลลิเมตร ระยะห่างระหว่างแท่ง 1 มิลลิเมตร ว่างเหนือ สารตั้งต้น 2 มิลลิเมตร นอกจากนี้ในการทดลองมีการสลับขั้วไปมา โดยให้ค่าความต่างศักย์ (Voltage) ในช่วง 4-10 กิโลโวลต์ แล้วจึงทำการ anneal ที่ 600 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1h พบว่า ที่ความต่างศักย์ลดลง เปอร์เซ็นต์อะตอมของสารที่มีจุดหลอม เหลวต่ำจะมีปริมาณที่เยอะขึ้น แต่ ในขณะที่เปอร์เซ็นต์อะตอมของสารที่มีจุดหลอมเหลวสูงจะมีปริมาณที่ลดลง

9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ประยุกต์ใช้ใน DSSC

ค.ศ. 2013 Ammar และคณะ (Ammar; et al. 2013) ศึกษาการเรียงตัวของไทเทเนียมได ออกไซด์และการนำไปประยุกต์ใช้ใน DSSC ด้วยวิธีอโนไดซ์ในการสังเคราะห์ท่อไทเทเนียมจะ สามารถสร้างได้ทั้งในรูปฟิล์มไทเทเนียมและบนแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียม ทำการทดลองทั้ง 2 แบบ แล้วทำการเปรียบเทียบ โดยเริ่มจากการสังเคราะห์ท่อไทเทเนียมบนแผ่นฟรอยด์ โดยใช้กรด แอมโมเนียมฟลูออไรที่มีความเข้มข้นที่ร้อยละ 1.75 โดยปริมาตรและให้ความต่างศักย์ที่ 60 โวลต์ เป็นเวลา 60 นาที แบบที่ 2 คือ สังเคราะห์ท่อไทเทเนียมให้อยู่ในรูปของฟิล์ม ความหนา 1 ไมโครเมตรบนกระจกเคลือบขั้วโลหะนำไฟฟ้าไฟฟ้าโปร่งแสง โดยใช้กรดแอมโมเนียมฟลูออไรที่มี ความเข้มข้นที่ร้อยละ 1.5 โดยปริมาตรและให้ความต่างศักย์ที่ 20 โวลต์ เป็นเวลา 15 นาที นำทั้ง 2 ตัวอย่างไปทำการ anneal ที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซีย เป็นเวลา 2 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำทั้ง 2 ตัวไปแข่ในสารละลาย cis-di(thiocyanato)bis(2,2 -bipyridyl-4,4 -dicarboxylate)ruthenium(II) (N-719,Solaronix Inc.) ในเอทานอล เป็นเวลา 24 ชั่วโมง พบว่า ท่อไทเทเนียมที่สังเคราะห์บน แผ่นฟรอยด์ ความกว้างท่อที่ 130 นาโนเมตรและความยาวอยู่ที่ 6 ไมโครเมตร ในขณะที่ท่อ ไทเทเนียมที่สังเคราะห์ในรูปฟิล์ม มีความกว้างท่อ 60 นาโนเมตรและความยาว 400 นาโนเมตร ใน การนำไปประยุกต์ใช้กับเซลล์แสงอาทิตย์ ชนิดสีย้อมไวแสง พบว่า แบบที่สังเคราะห์บนแผ่น ฟรอยด์ไทเทเนียมให้ผลดีกว่า ความยาวของท่อนาโนไทเทเนียมในการสังเคราะห์ในรูปฟิล์มมีผล ให้การดูดกลืนของแสงในเซลล์แสงอาทิตย์ลดลง

ค.ศ. 2014 Swati และคณะ (Bhardwaj; et al. 2014) ศึกษาการเรียงตัวของ TiO₂ และ ประยุกต์ใช้ในเซลล์แสงอาทิตย์ ชนิดสีย้อมไวแสง ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์ โดยเริ่มจากการ เตรียมแผ่นไทเทเนียมบริสุทธิ์ที่มีความหนา 0.25 มิลลิเมตร ขนาด 1x1 เซนติเมตร จากนั้นได้ สังเคราะห์ TNT ให้ความต่างศักย์ไฟฟ้า 50-57 โวลต์ กรดแอมโมเนียมฟลูออไรถูกใช้เป็น สารละลายอิเล็กโทรไลต์และเวลาที่ใช้ในกระบวนการแอโนไดเซชัน 30 นาที พบว่า เมื่อเพิ่มค่า ความต่างศักย์ไฟฟ้าจะทำให้เส้นผ่าศูนย์กลางท่อมีมีขนาดเพิ่มขึ้นและลดความหนาขอผนังท่อทำ ให้มีพื้นที่ผิวเพิ่มมากขึ้นในการดูดกลืนแสง

ค.ศ. 2014 Xiaoyan และคณะ (Wang; et al. 2014) ศึกษาการจัดเรียงตัวของ TNAs เกี่ยวแสงสำหรับเซลล์แสงอาทิตย์ โครงสร้างแบบเพอรอฟสไกด์ โดยมีท่อนาโนคาร์บอนแบบโปร่ง แสงเป็นขั้วอิเล็กโทรด ด้วยวิธีอโนไดซ์ โดยเริ่มจากการเตรียมแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมบริสุทธิ์ที่มี ความหนา 125 ไมโครเมตร และที่ 25 ไมโครเมตร สังเคราะห์ TNAs โดยให้ความต่างศักย์ไฟฟ้า 20 โวลต์ กรดแอมโมเนียมฟลูออไรที่มี เวลาที่ใช้ใน Anodization Process 10 นาที แล้วนำ ตัวอย่างไปทำการอบ 3 ซม. เพื่อเปลี่ยนไทเทเนียมจากอสัณฐานเป็นอะนาเทสเฟส หลังจากนั้นทำ การสังเคราะห์ท่อนาโนคาร์บอน ด้วยวิธีการตกเคลือบด้วยไอเคมี พบว่าท่อไทเทเนียมจะเป็นฐาน ให้กับเพอรอฟสไกด์และท่อนาโนคาร์บอนทำหน้าที่เป็นโฮลเก็บ และปล่อยให้แสงผ่านที่แผ่น ฟรอยด์ไทเทเนียมปริสุทธิ์ความหนา 25 ไมโครเมตร ให้ประสิทธิภาพสูงถึงร้อยละ 8.31

ค.ศ. 2015 Dong และคณะ (Yang; et al. 2015) ศึกษาการสังเคราะห์ไทเทเนียมได ออกไซด์และทำการเคลือบด้วยเงินในเซลล์แสงอาทิตย์ ชนิดรอยต่อเฮเทโร พัฒนาให้สามารถ ดูดกลืนแสงในช่วงแสงที่มองเห็นทำการสังเคราะห์ท่อไทเทเนียมด้วยกระบวนการไฮโดรเทอร์มอล เตรียมผงรูทายไทเทเนียม 2 กรัมและผสมกับ Sodium hydroxide แล้วให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 130 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 72 ชั่วโมง พบว่า เงิน 3.8 นาโนเมตร ซึ่งส่งผลให้ความว่องไวใน ปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลติกสูงขึ้นมากกว่าท่อไทเทเนียมนาโนธรรมดา

6. เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์

6.1 การวิเคราะห์โครงสร้างของไทเทเนียมด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ชนิดฟิวอิมิสชัน (Field emission scanning electron microscopy: FESEM) (Werasak. 2000) กล้องจุลทรรศน์ชนิดฟิวอิมิสชัน ดังแสดงในภาพประกอบ 13 เป็นกล้องจุลทรรศน์แบบ หนึ่งที่ใช้ในการศึกษาลักษณะสัณฐานวิทยา (Morphology) หรือโครงสร้างจุลภาค (Microstructure) โดยอาศัยหลักการทำงานของอิเล็กตรอนมองเห็นได้ถึง 100,000 เท่า

ภาพประกอบ 13 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดชนิดฟิวอิมิสชัน

ที่มา: (Randy.)

จะเริ่มจากส่วนบนสุด ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิด e⁻ Electron gun อิเล็กตรอนจากแหล่งกำเนิด จะถูกเร่งให้เคลื่อนที่ลงมาตามคอลัมน์ซึ่งมีสภาพ Conderser lens ซึ่งทำหน้าที่บีบให้ Electron beam หรือ Spot size ให้มีขนาดเล็กลง ส่วนเลนส์ชุดสุดท้าย คือ Objective lens ทำหน้าที่โฟกัสลำอิเล็กตรอนลงบนผิวหน้า ของชิ้นงานด้วยขนาดบีมที่เล็ก ขนาดลำอิเล็กตรอน (Spot size/Probe size) ให้ Resolution ต่างกัน โดย Probe size เล็กจะมี Resolution มากซึ่งจะให้รายละเอียดของภาพสูง การที่ Probe size มีขนาดใหญ่แสดงว่า Depth of field ต่ำ พื้นที่ผิวของชิ้นงานบริเวณที่ถูกยิงด้วยลำอิเล็กตรอนนี้ จะเกิดสัญญาณต่าง ๆ ขึ้นหลายชนิดใน เวลาเดียวกันและตัวกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนจะมีอุปกรณ์สำหรับตรวจจับสัญญาณซิ่งๆ เหล่านี้ แล้วส่งไป ประมวลผลเป็นภาพแสดงบน จอภาพต่อไป ตัวอย่างสัญญาณที่เกิดขึ้น ได้แก่

1. อิเล็กตรอนทุติยภูมิ (Secondary electrons, SE) สัญญาณชนิดนี้ จะให้สัญญาณที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างภาพ ภาพจากสัญญาณชนิดนี้ เรียกว่า ภาพอิเล็กตรอนทุติยภูมิ (Secondary electron image, SEI)

 2. อิเล็กตรอนกระเจิงกลับ (Back scattered electrons, BSE) ให้ข้อมูลเกี่ยวกอบ ส่วนประกอบทางเคมีบนผิวของชิ้นงาน และแสดงให้เห็นลักษณะความสูงต่ำของพื้นผิว นอกเหนือจากสัญญาณเหล่านี้แล้ว ยังมีสัญญาณอีกหลายชนิดที่เกิดขึ้น เช่น เอ็กซ์เรย์ (X-ray), คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic wave), โอเจอิเล็กตรอน (Auger electron) เป็นต้น ซึ่ง สัญญาณแต่ละชนิดจะให้ข้อมูลของตัวอย่างแตกต่างกันไป ดังแสดงในภาพประกอบ 14

ภาพประกอบ 14 สัญญาณที่เกิดขึ้นเมื่ออิเล็กตรอนกระทบผิวตัวอย่าง

ที่มา: (Patricio;&Goetz. 2012)

6.2 Energy Dispersive X-Ray Spectroscopy: EDS (Goldstein. 1992) (รุ่งธนเกียรติ. ²⁵⁴⁵) การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีด้วยสเปกโทรสโกปีรังสีเอกซ์แบบกระจายพลังงานที่ใช้ ร่วมกับกล้อง SEM โดยหลักการของเทคนิคนี้คือเมื่อตัวอย่างชิ้นงานถูกชนด้วยลำอิเล็กตรอนจะทำ ให้เกิดรูปของรังสีเอกซ์ (X-ray) โดยจะเรียกรังสีที่ถูกปล่อยออกมาว่ารังสีเอกซ์แบบแคแรกเทอริ สติก (Characteristic X-ray) ซึ่งปกติพลังงานของรังสีเอกซ์จะมีค่าเฉพาะตามชนิดของธาตุ ทำให้ เมื่อรังสีเอกซ์เข้าสู่ตำแหน่งวัดชนิด Silicon drift detectors (SSD) แล้วสร้างสัญญาณไฟฟ้าขึ้นตรง ตามพลังงานของรังสีที่ตกกระทบหลังจากนั้นจะนำสัญญาณที่ได้มาวิเคราะห์หาความสูงของ สัญญาณแล้วส่งไปยังระบบคอมพิวเตอร์เพื่อประเมินและรายงานผลเป็นค่าสเปกตรัมรังสีเอกซ์ โดยค่าสเปกตรัมที่ได้จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง แกน Y คือ จำนวนสัญญาณของรังสีเอกซ์ที่ ตรวจวัดได้และแกน X คือพลังงานของรังสีเอกซ์ในหน่วยของ keV และพีคที่เกิดขึ้นจะบ่งบอกถึง ธาตุที่เป็นองค์ประกอบในตัวอย่างชิ้นงาน

6.3 การทดสอบโครงสร้างของผลึกด้วยเครื่องเอ็กซเรยดิฟแฟรกชัน (X-ray diffraction: XRD) (Werasak. 2000)

เครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์เป็นเครื่อง วิเคราะห์การจัดเรียงตัวของอะตอมในโมเลกุล Crystal structure ของ สารประกอบต่างๆการวิเคราะห์นี้อาศัยหลักการเลี้ยวเบนและการกระเจิงของรังสีเอ็กซ์ที่ตกกระทบ หน้าผลึกของสารตัวอย่างที่มุมต่างๆกัน และความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างผลึก (Crystallography) เป็นการวิเคราะห์แบบไม่ทำลายสารตัวอย่าง (Non-destructive analysis) ผลการ วิเคราะห์จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลมาตรฐานเพื่อระบุวัฏภาคองค์ประกอบของสาร ตัวอย่าง

หลักการทำงานของเครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์อาศัยรังสีเอ็กซ์ ซึ่งมีสมบัติ เป็นคลื่น แม่เหล็กไฟฟ้าในการวิเคราะห์โครงสร้างผลึก คลื่นที่ใช้มีความยาวประมาณ 0.5-2.5 อังสตรอม ซึ่งเป็นระยะห่างระหว่างชั้นของอะตอมจะใช้รังสีเอ็กซ์ ความยาวคลื่นเดียวส่องไปที่ตัวอย่างวางไว้บนแท่นหมุนทำมุม 0-90° กับตัวอย่างและเครื่องตรวจ วัดจะหมุนตามไปด้วยความเร็วคงที่ ความเร็วในการหมุนนี้เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง ในการวิเคราะห์ตัวอย่างตัวตรวจวัดจะบันทึกมุมเป็น 2 **0** และ Scattering โดย การชนกับอิเล็กตรอนในอะตอมของผลึก โดยรังสีเอ็กซ์ที่กระเจิงนั้งยังคงมีค่า ความยาวคลื่นที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและเกิดการเสริมสร้างและหักล้างกันของคลื่นการ กระเจิงหรือการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์แบบนี้เป็นการกระเจิงแบบอาพันธ์ (Coherent scattering) และเรียกการกระเจิงแบบนี้ว่า การกระเจิงแบบแบรกก์ (Bragg scattering) พิจารณาการเลี้ยว เลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ด้วยกฎของแบรกก์ (Bragg's law) ดังแสดงในภาพประกอบ 15

ภาพประกอบ 15 การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์

ที่มา: (อุดมพร. 2005)

เมื่อกระเจิงสำหรับระนาบสองระนาบ พบว่ารังสีทั้งสองมีความแตกต่างของทางเดิน (Pathdifference) เท่ากับ BC+CD และถ้ารังสีเอ็กซ์ทั้งสองอยู่ในเฟสเดียวกันจะมีค่า BC+CD เป็น จำนวนเท่าของความยาวคลื่นที่ตกกระทบ

$$BC + CD = n\lambda$$
(12)

เนื่องจาก

$$BC + CD = 2dsin\theta$$
(13)

ดังนั้น

$$2dsin\theta = n\lambda$$
 (14)

ซึ่งสมการที่ (14) คือ สมการแบรกก์ (Bragg's equation) นำข้อมูล ที่ได้จากการวิเคราะห์มาพล็อตกราฟ ซึ่งประกอบด้วยพีคต่างๆ โดยที่พีคแต่ละพีค จะเป็นลักษณะเฉพาะของเฟสอะตอมต่างๆจากความสัมพันธ์ของสมการแบรก์จะสามารถหาค่า ระยะห่างระหว่างระนาบของผลึก (d หรือ d-spacing) ของแต่ละพีคแล้วนำไปเปรียบเทียบค่า มาตรฐาน JCPDS (Joint committee on powder diffraction)

6.4 เทคนิคอัลตราไวโอเลตและวิสิเบิลสเปกโทรสโคป (UV-VIS spectroscope: UV-VIS) (Supachai. 2009)

เครื่องสเปกโทรสโคป เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการหามีความเชื่อมโยงกับปริมาณและชิ้นงาน ซึ่งโดย สารประกอบเชิงซ้อนและสารอนินทรีย์ที่สามารถดูดกลืนแสงช่วงความยาวคลื่นเหล่านี้ได้

การวิเคราะห์โดย UV – Visible spectroscope จะอาศัยหลักการพื้นฐาน คือ เมื่อแสงที่ อยู่ในช่วงยูวีวิชิเบล บางส่วนเกิดการกระเจิงวิสิเบิลผ่านเข้าไปในบางส่วนถูกดูดกลืน บ า ง ส่ ว น เกิ ด ก า ร ส ะ ท้ อ น แ ล ะ บ า ง ส่ ว น ท ะ ลุ อ อ ก ไ ป ถ้ า ให้แสงทะลุออกไปนั้นผ่านเข้าเครื่องกระจายแสง จะพบว่าสเปกตรัมหายไปส่วนหนึ่ง ส่วน ที่หายไปนี้เรียกว่า Absorption spectrum ส่วนที่ถูกดูดกลืนจะเข้าไปทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อยู่ภายในโมเลกุล จะถูกกระตุ้นให้มีระดับพลังงานที่สูงขึ้น เรียกว่า Antibonding orbitals ดัง แสดงในภาพประกอบ 16

ภาพประกอบ 16 ระดับพลังงานเมื่ออิเล็กตรอนที่อยู่ภายในโมเลกุลถูกกระตุ้นเมื่อได้รับพลังงาน

ที่มา :(Srinarin. 2004)

ในการวัดปริมาณแสงที่ถูกดูดกลืนอาศัยหลักการวิเคราะห์ตามกฎของเบียร์และแลมเบิร์ต (Beer- Lambert's law) มีใจความว่ารังสีที่เป็นรังสีชนิดลำแสงขนาน (Parallel beam) และความ ยาวคลื่นเดียว (Monochromatic radiation) ที่ผ่านตัวอย่างที่เป็นสารละลายเนื้อเดียว (Homogeneous solution) ที่มีความเข้มข้นเท่ากัน ค่าการดูดกลืนแสง (Absorbance) จะแปรผัน ตรงกับความเข้มข้นของตัวอย่าง (Concentration) และระยะทางที่แสงส่องผ่านตัวอย่าง (Path length) และเขียนเป็นสมการดังนี้

 $A = = \mathbf{E}bc \tag{15}$

เมื่อ A คือ ค่าการดูดกลื่นแสง (Absorbance)

- Io คือ ความเข้มของรังสีที่กระทบตัวกลาง (Intensity of incident light)
- คือ ความเข้มของรังสีที่ผ่านตัวกลางแล้ว (Intensity of transmitted light)
- b คือ ความหนาของสารละลายหรือระยะทางที่แสงผ่านตัวอย่าง (cm)
- C คือ ความเข้มข้นของตัวอย่าง (mol/L)
- E คือ Molar absorptivity

เป็นสมบัติอย่างหนึ่งของสารที่ดูดกลืนและวัดที่ความยาวค่าหนึ่ง

ส่วนประกอบของเครื่องยูวี – วิสิเบิลสเปกโทรสโคป ดังแสดงในภาพประกอบ 17

1. แหล่งกำเนิดแสง (Light source)

Deuterium หรือ hydrogen lamp กำเนิดแสงทั้งช่วงยูวี มีความยาวคลื่น 160-400 นาโน เมตร) และช่วงวิสิเบล (ความยาวคลื่น400-800นาโนเมตร)

Tundsten filament lamp หรือ Tungsten/halogen lamp กำเนิดแสงในช่วงวิสิเบิล มี ความยาวคลื่น 350-2500 นาโนเมตร

2. Monochromator (Wavelength selector)

ทำหน้าที่แยกลำแสงจากแหล่งกำเนิดแสงโดยแสงจะผ่านเข้าที่ Entrance slit และจะแยก ด้วยปริซึมหรือเกรตติง จากนั้น Monochromator โดยผ่านทาง Exit slit

3.Sample container (Cuvette)

เป็นอุปกรณ์สำหรับใส่ตัวอย่างโดยจะต้องมีลักษณะโปร่งแสง การวิเคราะห์ในช่วงยูวี วัสดุที่นิยมใช้ได้แก่ Quartz หรือ Fused silica และการวิเคราะห์ช่วงวิสิเบิล วัสดุที่เป็น Silicate glasses

4.Detecter

เป็นอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดแสงที่ผ่านสารตัวอย่างออกมาโดย Detector ที่ใช้หลายชนิด คือ

Photomultiplier tube เป็น Detector ที่ไวต่อแสงทั้งในช่วงยูวีและวิสิเบิล โดย สามารถตรวจวัดได้อย่างรวดเร็วและตรวจวัดสารที่มีปริมาณต่างๆได้ดีในช่วงความยาว คลื่น 190-900 นาโนเมตร

Photodiode array detector เป็น Detector ที่สามารถตรวจวัดในทุกเวลา เดียวกัน โดยมีราคาถูกและตรวจวัดได้ตั้งแต่ช่วง 190-1100 นาโนเมตร

ภาพประกอบ 17 ส่วนประกอบของเครื่องยูวี–วิสิเบิลสเปกโทรสโคป

ที่มา: (Shane. 1998)

บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในบทนี้ จะกล่าวถึงสารเคมี อุปกรณ์ เครื่องมือ ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย โดยที่ขั้นตอน งานวิจัยจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ ขั้นตอน การสปาร์คและการวิเคราะห์ชิ้นงาน

สารเคมีที่ใช้ในงานวิจัย

- 1. เอทิลีนไกลคอล (Ethylene glycol: C₂H₆O₂)
- 2. แอมโมเนียมฟลูออไรด์ (Ammonium fluoride: NH4F)
- 3. อะซิโตน (Acetone: C₃H₆O)
- 4. น้ำ DI

อุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

- 1. ฟรอยด์ไทเทเนียม ขนาดกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2 เซนติเมตร
- 2. แท่งแกรไฟท์ทรงกระบอกพื้นที่ผิวขนาด 1 ตารางเซนติเมตร
- 3. กระดาษทรายสำหรับขัดเบอร์ 320 500 1200
- 4. กระบอกตวง
- 5. บีกเกอร์
- 6. แท่งแก้วคนสาร
- 7. ช้อนตักสาร
- 8. คีมตัดลวด
- 9. แหนบ
- 10. เทปใส
- 11. ชุดสายไฟ
- 12. ลวดโลหะเงิน (Ag-Wire) ขนาด 0.26 มิลลิเมตร

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- 1. เครื่องกำเนิดไฟฟ้า (Power supply)
- 2. เครื่องมัลติมิเตอร์ (Multimeter)
- 3. เครื่องวัดอุณหภูมิ (Thermometer)
- 4. เครื่องล้างทำความสะอาดระบบอัลตร้าโซนิค (Ultrasonic cleaner)
- 5. เครื่องชั้งละเอียด 4 ตำแหน่ง (AnalyticalBalance)
- 6. เครื่องขัดละเอียด (Grinding & Polishing machine)
- 7. เครื่องสปาร์ค
- 8. เครื่องเป่าลม

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

1. การเปิดพื้นผิวของฟรอยด์ไทเทเนียม

1.1 ตัดแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมให้ได้ขนาด 5×10 ตารางเซนติเมตร

1.2 ทำความสะอาดแผ่นฟรอย

1.3 ทำการขัดเปิดผิวชิ้นงานด้วย เครื่องขัดละเอียด (Grinding & Polishing machine) ด้วยผงขัดอะลูมิเนียมขนาด 5, 1, 0.3, และ 0.05 ไมครอน ตามลำดับจนพื้นผิวของ ชิ้นงานเรียบเป็นมันวาว

1.4 ล้างด้วยน้ำสะอาดปราศจากไอออนและอะซิโตน จากนั้นเป่าให้แห้ง

 2. กระบวนการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน
 2.1 ทำความสะอาดชิ้นงานด้วยน้ำสะอาดปราศจากไอออนและอะซิโตนเพื่อ กำจัดชั้นของออกไซด์ที่เกิดโดยธรรมชาติ จากนั้นทำการเป่าให้แห้ง

2.2 นำแผ่นไทเทเนียมหนีบเข้ากับด้านขั้วบวกหรือขั้วแอโนด (Anode) และหนีบ แท่งคาร์บอนอยู่ด้านขั้วลบหรือขั้วแคโทด (Cathode) โดยทั้ง 2 ขั้วไฟฟ้าจะแช่ภายในสารละลาย อิเล็กโทรไลต์ที่ประกอบไปด้วยเอทิลีนไกลคอลและแอมโมเนียมฟลูออไรด์

2.3 ทำการให้ความต่างศักย์ตกค่อมทั้ง 2 ขั้วไฟฟ้า โดยให้ค่าความต่างศักย์ที่ 5,
10, 20, 30, 40 และ 50 โวลต์ เป็นเวลา 30 นาที, 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง
2.4 นำชิ้นงานออกจากบีกเกอร์ ทำความสะอาดชิ้นงานด้วยน้ำสะอาดปราศจาก
ไอออน จากนั้นทำการเป่าให้แห้ง

2.5 นำชิ้นงานที่ได้ทำการเผาเปลี่ยนเฟสเพื่อเพิ่มความเป็นผลึกที่อุณหภูมิ 450° เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

3. การเตรียมชิ้นงานสำหรับกระบวนการสปาร์ค

3.1 นำเม็ดเงินน้ำหนัก 35.5 กรัม ทำให้หลอมกลายเป็นแท่งที่อุณหภูมิ 962 องศาเซลเซียส แล้วนำไปดึงจนกลายเป็นเส้นลวดที่มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.26 มิลลิเมตร

- 3.2 ตัดลวดให้มีความยาวเท่ากับ 2 เซนติเมตร จำนวน 36 เส้น
- 3.3 ทำความสะอาดเส้นลวดด้วยเครื่องอัลตร้าโซนิค จากนั้นเป่าให้แห้ง

3.4 นำเส้นลวดที่ได้ติดเข้ากับหัวสปาร์ค หลังจากนั้นทำการสปาร์คให้อนุภาคเงิน ตกลงบนแผ่นฟอยด์ไทเทเนียมที่ผ่านกระบวนการแอโนไดให้เกิดท่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์สัณฐานของ TNAs ด้วย FESEM รุ่น JEOL-JSEM-7600F

- 2. วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมี รุ่น Bruker AXS D8 Discover
- 3. การดูดกลืนแสงด้วยเทคนิคอัลตราไวโอเลตและวิสิเบิล สเปกโทรสโคป (UV-VIS

spectroscope: UV-VIS) ຈູ່ນ HITACHI UH1450

บทที่ 4 ผลการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้ได้ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบนท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วย 2 กระบวนการ คือ Anodization Process และ สปาร์ค ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาตาม ขั้นตอนต่างๆ จนกระทั่งวิเคราะห์ผลการดำเนินงานวิจัยไว้ได้ดังนี้

4.1 กลไกการสังเคราะห์ TNAs โดยใช้ Anodization Process

การศึกษากลไกลการสังเคราะห์ TNT โดยใช้ Anodization Process ดังภาพประกอบที่ 5 และ 6 โดยที่ขั้วแอโนด (ขั้วบวก) ได้แก่ ไทเทเนียมและขั้วแคโทด (ขั้วลบ) ได้แก่ แกรไฟต์ นำไปแช่ ลงในอิเล็กโตรไลท์ที่ประกอบไปด้วย แอมโมเนียมฟลูออไรต์ (NH₄F) เอทาลีนไกลคอล (C₂H₆O₂) และน้ำปราศจากไอออน (Deionised water) ทำการให้กระแสไฟฟ้าเข้าไปในระบบจะส่งผลให้เกิด สนามไฟฟ้าขึ้น ทำให้ไอออนทั้งบวกและลบเกิดการเคลื่อนที่ โดยไอออนบวก (H⁺) จะเคลื่อนตัวไป ียังขั้วแคโทดและไอออนลบ (O) จะเคลื่อนตัวไปยังขั้วแอโนดหรือแผ่นฟรอยด์ไทเทเนียม ทำ ปฏิกิริยาเกิดการก่อตัวของชั้นฟิล์มออกไซด์บนชิ้นงาน ซึ่งในช่วงนี้กระแสจะมีค่าลดลงดังแสดงใน สมการที่ 19 ต่อมาไอออนของฟลูออไรด์ (F) จะเคลื่อนที่ภายในชั้นฟิล์มออกไซด์แล้วไปทำ ปฏิกิริยากับไอออนของโลหะ (Ti⁴⁺) ส่งผลให้เกิดสนามไฟฟ้าขึ้น จากการเคลื่อนที่ของไอออนบวก และลบทำให้กระแสในช่วงนี้มีค่าสูงขึ้นทำให้เกิดการสลายตัวของชั้นฟิล์มออกไซด์ เนื่องจาก สนามไฟฟ้าดังสมการที่ 22 โดยการเคลื่อนที่ของสนามไฟฟ้าทำให้เกิดการกัดกร่อนบริเวณช่วงล่าง ของรูพรุนนั้นทำให้ความหนาของชั้นฟิล์มลดลง ในขณะเดียวกันรูพรุนจะกลายเป็นท่อนาโนในช่วง นี้ โดยที่การสลายตัวของฟิล์มจะเริ่มช้าลง แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีการสร้างตัวของชั้นฟิล์ม ออกไซด์อยู่ โดยอัตราการโตของฟิล์มออกไซด์ที่บริเวณรอยต่อของโลหะต่อออกไซด์และอัตราการ สลายตัวของออกไซด์ที่รอยต่อบริเวณก้นของรูพรุนมีอัตราที่เท่ากัน ดังนั้นในช่วงนี้จะ ถึงแม้ว่า ้ไอออนอิสระจะเคลื่อนที่เข้าไปยังโลหะทำให้ความลึกของรูพรุนเพิ่มขึ้นก็ตามทั้งนี้กลไกการเกิดท่อ นาโนเทไทเนียมไดคคกไซต์จะเป็นไปตามสมการดังต่คไปนี้

$$Ti + 2OH^{-} \qquad \longrightarrow \qquad 4e^{-} + TiO_2 + 2H^{+} \qquad (16)$$

 $H_2O \longrightarrow H^+ + OH^-$ (17)

ดังนั้นปฏิกิริยาทั้งหมดที่ก่อตัวเป็นฟิล์มออกไซด์ตามสมการที่ 13

$$Ti + 2H_2O \longrightarrow TiO_2 + 2H_2$$
 (19)

$$TiO_2 + 6F^- + 4H^+ \longrightarrow TiF_6^{2-} + H_2O$$
(20)

$Ti(OH)_4 + 6F^-$	31	TiF_{6}^{2-} + 4OH ⁻	(21)
Ti ⁴⁺ + 6F ⁻	-	TiF ₆ ²⁻	(22)

4.2 ผลของการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน

ผลการวิเคราะห์แผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบ ส่องกราดชนิดฟิวอีมิสชัน โดยใช้กำลังขยายที่ 10,000 เท่า ก่อนการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการแอ โนไดเซชัน ลักษณทางกายภาพมีความเรียบสม่ำเสมอดังแสดงในภาพประกอบที่ 18

ภาพประกอบ 18 ผลการวิเคราะห์แผ่นฟรอยด์ TiO₂ โดยใช้กำลังขยายที่ 10,000 เท่า ลักษณะสัณฐานของ TNAs ที่ได้จากการสังเคราะห์ด้วยกระบวน Anodization Process ที่ค่าความต่างศักย์ 5, 10, 20, 30, 40 และ 50 โวลต์ เป็นเวลา 30 นาที, 1 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมง ที่ อุณหภูมิห้อง โดยชิ้นงานมีขนาดพื้นที่ 50 ตารางเซนติเมตร แสดงในภาพประกอบ 19 โดยในภาพ a) แสดงภาพของชิ้นงานที่ให้ค่าความต่างศักย์ 5 โวลต์เป็นเวลา 30 นาที จากภาพแสดงให้เห็นถึง การเกิดรรูพรุนขนาดเล็กกระจายตัวอยู่ทั่วบนชั้นฟิล์มบางของไททเทเนียม โดยเกิดการกัดเซาะของ อนุภาคฟลูออไรด์ไอออน ในภาพ b) แสดงภาพของชิ้นงานที่ 2 ที่ทำการแอโนไดซ์เวลา 1 ซม. โดย ให้ค่าความต่างศักย์ที่ 5 โวลต์ เวลาใน anodize ที่เพิ่มขึ้นทำให้สร้างและสลายตัวของชั้นฟิล์มลึก และมีลักษณะเป็นโครงข่ายคล้ายรังผึ้ง ในขณะที่ภาพ c) แสดงผลของชิ้นงานที่ถูกแอโนไดซ์เป็น เวลา 2 ชั่วโมง ค่าความต่างศักย์ 5 โวลต์ พื้นผิวของชิ้นงานปรากฏท่อนาโนไทเทเนียม ในขณะที่ ภาพ d) ชิ้นงานถูกเพิ่มค่าความต่างศักย์ 5 โวลต์ พื้นผิวของชิ้นงานปรากฏท่อนาโนไทเทเนียม ในขณะที่ ภาพ d) ชิ้นงานถูกเพิ่มค่าความต่างศักย์ 10 โวลต์ ใช้เวลา 30 นาที พื้นผิวของชิ้นงานมีการ เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะโครงข่ายรังผึ้งของชั้นฟิล์มมากกว่าชิ้นงาน a) ในระยะเวลาที่เท่ากัน และ ที่เวลา 2 ชั่วโมงเท่ากัน (c และ f) ค่าความต่างศักย์ที่ 10 โวลต์ให้ความสมบูรณ์ของท่อที่มากกว่า เมื่อเพิ่มค่าความต่างศักย์เป็น 20 โวลต์ ในภาพ g), h) และ i) ที่เวลา 2 ชั่วโมง ท่อนาโนไทเทเนียม มีลักษณะความเป็นท่อที่สมบูรณ์และเรียงตัวกันอย่างเป็นระเบียบ เมื่อเพิ่มงท่าความต่างศักย์เป็น 30 โวลต์ ผลลัพธ์ที่ได้กลับแตกต่างออกไปโดยขนาดของเส้นผ่านศูนย์กลางท่อมีขนาดเล็กลดดัง แสดงให้เห็นในภาพ j) และเมื่อเพิ่มเวลาในการแอโนไดซ์ลักษณะท่อที่ได้กลับไม่สมบูรณ์จนกระทั่ง ไม่เหลือความเป็นท่ออีกต่อไปดังแสดงในภาพ k) และ l) ตามลำดับ

ดังนั้นหากใช้เวลาและค่าความต่างศักย์ที่มากเกินไปพบว่าแผ่นฟรอยด์ถูกกัดเซาะจนขาด ออกจากระบบ จากภาพประกอบที่ 19 เปรียบเทียบลักษณะการเกิดท่อของไทเทเนียมที่เวลาและ ค่าความต่างศักย์ที่แตกต่างกัน พบว่าใน Anodization Process แบบให้ศักย์ไฟฟ้าคงที่ โดยเส้น ผ่านศูนย์กลางของท่อจะมีค่าความกว้างเฉลี่ยเท่ากันทั่วพื้นผิวที่ถูกแอโนไดซ์ดังแสดงในตาราง 3 โดย oxidation และการเกิดการพัฒนาเป็นท่อนาโนไทเทเนียมที่มีขนาดเฉลี่ยเท่ากันทั่วพื้นที่ผิว โดย oxidation และการเกิดการพัฒนาเป็นท่อนาโนไทเทเนียมที่มีขนาดเฉลี่ยเท่ากันทั่วพื้นที่ผิว โดยท่อจะเรียงตัวชิดติดกันอย่างเป็นระเบียบ โครงสร้างท่อมีลักษณะเป็นท่อกลวงทรงตรง แต่หาก ให้เวลาและค่าความต่างศักย์ที่มากเกินไปจะไปทำลายท่อและแผ่นฟรอยด์ได้ จากการทดลอง พบว่าเวลาและค่าความต่างศักย์ที่มากเกินไปจะไปทำลายท่อและแผ่นฟรอยด์ได้ จากการทดลอง พบว่าเวลาและค่าความต่างศักย์ที่มากเกินไปจะไปทำลายท่อและแผ่นฟรอยด์ได้ จากการทดลอง พบว่าเวลาและค่าความต่างศักย์ที่มากเกินไปจะไปทำลายท่อและแผ่นฟรอยด์ได้ จากการทดลอง ส่งเคราะสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้เพื่อศึกษาการนำท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ผ่าน กระบวนการสปาร์คด้วยอนุภาคเงินไปประยุกต์ใช้ในเซลล์แสงอาทิตย์จึงเลือกเงื่อนไขในการ ส่งเคราะห์ที่ 20 โวลต์ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง เนื่องด้วย TNAs ที่ ผลิตมีความสมบูรณ์ของท่อและ ความกว้างขอปากท่อเหมาะที่จะบรรจุอนุภาคเงินในขั้นตอนต่อไป

ภาพประกอบ 19 ผลการวิเคราะห์ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ค่าความต่างศักย์ 5, 10, 20, 30, 40 และ 50 โวล ด้วย FESEM โดยกำลังขยายที่ 100,000 เท่า

ค่าความต่างศักย์	ค่าเฉลี่ยเส้น	ผ่านศูนย์กลางข	องท่อนาโนไทเทเนียม
(ໂວລຕ໌)	(นาโนเมตร)		
	30 นาที	1 ชั่วโมง	2 ชั่วโมง
5	-	16.5	61.2
10	22.5	60	82.5
20	44.7	56.6	85.3
30	49.4	90	35.6
40	51.5	109.3	-
50	95.3	65.9	-

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อนาโนไทเทเนียม ณ เวลาและค่าความต่าง ศักย์ที่แตกต่างกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่าง เวลา กับ ในระหว่างกระบวนการแอโนไดเซ ชัน

จากภาพประกอบที่ 20 แสดงกราฟความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของกระแสกับ เวลา เมื่อให้ค่าความต่างศักย์ 20 โวลต์ในเวลาต่างๆ ซึ่งกราฟมีความสอดคล้องกับลักษณะ สัณฐานของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์และทฤษฎีการเกิดท่อ กล่าวคือในช่วงแรกเป็นช่วงที่เกิด การก่อตัวของชั้นฟิล์มออกไซด์ยังไม่มีการกัดกร่อนจากกราฟจะเห็นได้ว่าค่าของกระแสลดลง เนื่องจากไม่มีการไหลของกระแส ซึ่งเมื่อประกอบกับภาพแสดงลักษณธสัณฐานของ TNAs พบ เพียงชั้นฟิลม์ ในขณะที่ช่วงต่อมากราฟเกิดการเพิ่มขึ้นของกระแสหรือกล่าวได้ว่ามีการไหลของ อิเล็กตรอนที่เข้าไปการกัดกร่อนบนชั้นฟิล์มออกไซด์ทำให้เกิดรูพรุนเมื่อเปรียบเทียบกับภาพแสดง ลักษณะสัณฐานจะพบว่าเกิดรูพรุนกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งขึ้นงาน เมื่อให้เวลามากขึ้นพบว่ารูพรุนเกิด การขยายตัวจนเกิดเป็นโครงสร้างลักษณะท่อยาว แต่เมื่อเวลาผ่านไปพบว่ากราฟมีค่าการไหลของ กระแสลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากในขณะที่ชั้นฟิล์มถูกกัดกร่อนก็มีการก่อตัวขึ้นใหม่ไปพร้อมๆกัน ปฏิกิริยาจะเกิดขึ้นวนซ้ำไปมาจนเข้าสู่ภาวะสมดุล

4.4 ผลลัพท์ของการสังเคราะห์ท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์เจืออนุภาคเงินนาโนโดยใช้ กระบวนการสปาร์ค

การศึกษาลักษณะสันฐานของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เจือด้วยอนุภาคนาโนของ เงินที่ได้จากการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการสปาร์คที่รอบการสปาร์คตั้งแต่ 5, 10, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 125, 150, 175, 200 พบว่าการสปาร์ค 5-25 รอบ อนุภาคของเงินนาโน ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นจะขอแสดงผลการทดลองออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ 25, 50, 75 และ 100 รอบ ดังแสดงในภาพประกอบที่ 21 และการผลการทดลองรอบของการสปาร์คมากเกินไปพบว่า อนุภาคของนาโนเงินเกาะกลุ่มหนาจนปิดโครงสร้างของ TNAs ดังนั้นจากภาพที่ 21 แสดงให้เห็น ว่าท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์สามารถเจือด้วยอนุภาคเงินนาโนบนพื้นผิวของท่อด้วย กระบวนการสปาร์ค โดยที่ภาพ a) แสดงถึงท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกเจือด้วยอนุภาคเงิน นาโนในกระบวนการสปาร์คเป็นจำนวน 25 รอบ จากภาพที่ไม่คงที่แต่กระจายตัวทั่วทั้งชิ้นงาน ในขณะที่ภาพ b) ตัวอย่างต่อมาพบว่าอนุภาคเงินนาโนมีขนาดเล็กลงและสม่ำเสมอหลังจากทำกา รสปาร์คเป็นจำนวน 50 รอบ หลังจากทดลองซิ้นงานต่อไปสปาร์คเป็นจำนวน 75 รอบ ดังแสดงใน ภาพ c) พบว่าอนุภาคเงินมีขนาดเล็กลงแต่ปกคลุมทั่วปากของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ และ เมื่อทดสอบการสปาร์คที่ 100 รอบ พบว่าอนุภาคเงินนาโนกระจายตัวหนาแน่นจนกระทั่งไม่ สามารถมองเห็นปากของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ได้อีกต่อไปดังแสดงให้เห็นในภาพ d) จาก การทดลองพบว่าจำนวนรอบในการสปาร์คมีผลต่อขนาดของอนุภาคเงินนาโนดังแสดงใน ภาพประกอบที่ 22

ภาพประกอบ 21 ผลการวิเคราะห์อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค 25, 50, 75 และ 100 รอบ ด้วยกล้อง จุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด โดยใช้กำลังขยายที่ 100,000 เท่า

ภาพประกอบ 22 ค่าเฉลี่ยเส้นผ่านศูนย์กลางของอนุภาคเงินนาโนสปาร์คที่ 25, 50, 75, 100 รอบ

4.5 ทดสอบปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์โดยใช้เทคนิค Energy dispersive X-ray Spectroscopy (EDS)

ภาพประกอบที่ 23 ถึง 24 แสดงผลวิเคราะห์ปริมาณของธาตุที่พบในท่อนาโนไทเนเนียม ไดออกไซด์ในเงื่อนไขเวลาในการสังเคราะห์ที่ 30, 60 และ 120 นาที ตามลำบดับ โดยธาตุที่พบ Ti สามารถวัดระดับพลังงานอยู่ในชั้น K ดังแสดงปริมาณของTาตุในตารางเปรียบเทียบที่ 3 โดยสา มาถระบุองค์ประกอบทางเคมีของธาตุได้ค่าพลังงาน แผ่นตัวอย่างชนกันจน จึงทำให้อิเล็กตรอนมี พลังงานสูงขึ้นและหากพลังงานที่ได้รับนั้นมากพอจนสามารถเอาชนะแรงยึดเหนี่ยวของนิวเคลียส ได้ ทำให้อิเล็กตรอนในระดับชั้นพลังงานที่สูงกว่าสามารถเข้ามาแทนที่และปล่อยพลังงานส่วนเกิน ออกมาในรูปของรังสีแม่เหล็กไฟฟ้าหรือที่เรียกว่า รังสีเอ็กซ์ ซึ่งธาตุแต่ละตัวจะมีค่ารังสีเอ็กซ์ที่ แน่นอน ทำให้สามารถระบุองค์ประกอบทางเคมีของท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ได้

ตัวอย่างชิ้นงาน	เปอร์เซ็นต์อะ	เปอร์เซ็นต์อะตอม (at%)	
(นาที)	Tiz:	О	
30	29.56	66.8	
60	35.72	58.58	
120	26.88	64.51	

ตาราง 3 เปรียบเทียบปริมาณธาตุในท่อนาโนไทเทเนียม

ภาพประกอบ 23 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เวลา a) 30 และ b) 60 นาที ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping

ภาพประกอบ 24 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เวลา c) 120 นาที ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping

4.6 วิเคราะห์ปริมาณของธาตุต่างๆในท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์เจือด้วยอนุภาคเงิน นาโนโดยใช้เทคนิค Energy dispersive X-ray Spectroscopy (EDS)

ภาพประกอบที่ 25 ถึง 27 แสดงผลวิเคราะห์ปริมาณของธาตุที่พบในท่อนาโนไทเนเนียม ไดออกไซด์ที่เจือด้วยอนุภาคเงินนาโนในเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 25, 50, 75 และ 100 รอบ ตามลำบดับ โดยธาตุที่พบประกอบไปด้วย ไทเทเนียม (Ti) โดยสามารถวัดระดับพลังงานได้อยู่ใน ชั้น K และพบธาตุเงิน (Ag) ที่ทำการเจือลงไป โดยสามารถวัดระดับพลังงานได้อยู่ในชั้น L ดัง แสดงในตารางที่ 4 หลังจากวิเคราะห์ผลการทดลองจะเห็นได้ว่าปริมาณของอนุภาคเงินนาโน (Ag) ที่พบในท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ที่ผ่านกระบวนการสปาร์คเป็นจำนวน 75 รอบ มีปริมาณเงิน มากที่สุด

	เป	อร์เซ็นต์อะตอม (at%)	
(รอบ)	Ag	Ti	О
25	3.63	29.56	66.8
50	5.7	35.72	58.58
75	8.61	26.88	64.51
100	6.02	31.68	62.3

ตาราง 4 เปรียบเทียบปริมาณธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมที่เจือด้วยอนุภาคเงินนาโน

ภาพประกอบ 25 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค a) 25 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping

ภาพประกอบ 26 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค b) 50 และ c) 75 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping

ภาพประกอบ 27 ผลการวิเคราะห์ปริมาณของธาตุในท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์เจือด้วย อนุภาคเงินนาโนที่สปาร์ค d) 100 รอบ ด้วยเทคนิค EDS spectra และ mapping

4.7 ศึกษาโครงสร้างผลึกของ TNAs และ Ag@TNAs โดยใช้เทคนิค X-ray Diffraction (XRD)

เนื่องจากชิ้นงานตัวอย่างท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ผ่านการอบที่อุณหภูมิ 450 องศา เซลเซียส ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผลึก โดยสามารถวิเคราะห์ได้ด้วยการเลี้ยวเบนด้วย รังสีเอ็กซ์หรือที่เรียกว่า X-ray Diffraction (XRD) จากภาพประกอบที่ 28 และ 29 แสดงรูปแบบ การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (X-ray Diffraction patterns) ของชิ้นงานก่อนทำการอบและหลังทำ การอบได้สอดคล้องกับโครงสร้างผลึก 2 ระบบ คือ ไทเทเนียมอัลฟ่าโครงสร้างการบรรจุชิดที่สุด ตาม JCPDS card no. 75-1537 และ ไทเนเนียมไดออกไซด์เฟสอานาเทส (Anatase TiO₂ phase) ตาม JCPDS card no. 9852 ในขณะที่สามารถวิเคราะห์โครงสร้างผลึกของอนุภาคเงินนาโนบน ชิ้นงานตัวอย่างท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์เจือด้วยอนุภาคเงินนาโนได้ตาม JCPDS card no. 044387 แสดงในภาพประกอบที่ 30 จากผลการวิเคราะห์ XRD พบว่าชิ้นงานตัวอย่างมีรูปแบบการเลี้ยวเบนสอดคล้องกับ ไทเทเนียมอัลฟ่าโครงสร้างการบรรจุชิดที่สุดแบบเฮกซะโกนอล (Ti_α structure : Hexagonal close packed structure) เห็นได้จากลูกศรสีแดงจะสังเกตได้ว่าไม่มีเฟสอื่นปน ซึ่งจะสอดคล้องกับ เงื่อนไขของชิ้นงานที่เป็นไทเทเนียมล้วน โดยพีคที่ปรากฏอยู่ตำแหน่งระนาบ (100) (002) (101) (102) (110) (103) (112) และ (201) ส่วนในชิ้นงานที่ทำการอบเปลี่ยนเฟสจะมีพีคชุดใหม่ สอดคล้องกับไทเนเนียมไดออกไซด์เฟสอานาเทส โดยดูได้จากลูกศรสีน้ำเงินและพีคที่ปรากฏจะอยู่ ตำแหน่งระนาบ (101) (112) (200) (105) และ (211) และชิ้นงานที่ทำการเจืออนุภาคเงินนาโนลง ไปแสดงในลูกศรสีเขียว โดยพีคที่ปรากฏจะอยู่ในตำแหน่งระนาบ (200) (220) และ (311) ดัง แสดงในภาพประกอบ 31

ภาพประกอบ 28 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของไทเนเนียมไดออกไซด์

ภาพประกอบ 29 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมได

ภาพประกอบ 30 ข้อมูลอ้างอิงแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมได ออกไซด์เจือด้วยอนุภาคเงินนาโน

ภาพประกอบ 31 กราฟแสดงองค์ประกอบทางโครงสร้างผลึกของท่อนาโนไทเนเนียมไดออกไซด์ ก่อน/หลังผ่านการอบที่ 450° และเจือด้วยอนุภาคเงินนาโน

4.8 ศึกษาสมบัติทางแสงของ TNAs และ Ag@TNAs ด้วยเทคนิค UV-Vis-NIR spectrophotometer (UV-Vis)

จากภาพประกอบที่ 32 ถึง 36 แสดงผลช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยสำหรับท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์จะแสดงผลของช่วงการดูดกลืนอยู่ที่น้อยกว่า 400 นาโนเมตร เนื่องจาก TNT ไม่สามารถดูดกลืนในช่วงคลื่นที่ตามองเห็น (Visible light) เพราะมี ค่าแถบช่องว่างพลังงานที่กว้างประมาณ 3.2 อิเล็กตรอนโวลต์ (Lim; et al. 2014) ในขณะที่ช่วง การดูดกลืนสเปกตรัมของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เจือด้วยอนุภาคเงินนาโนปรากฏที่ บริเวณ 400 ถึง 500 นาโนเมตร จากผลการทดลองจะเห็นได้ว่าท่อนาโนไทเทเนียมที่ถูกเจือด้วย อนุภาคเงินนาโนจะทำให้ช่วงการดูดกลืนสามารถเกิดขึ้นได้ในช่วงคลื่นที่ตามองเห็น (visible light) เนื่องจากปรากฏการณ์เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface plasmon resonance, SPR) ซึ่ง SPR ก็คือปรากฏการณ์เชิงแสง ที่เกิดจากพฤติกรรมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและอิเล็กตรอนที่อยู่ใน ท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์และอนุภาคเงินนาโนได้รับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากภายนอกมาตก กระทบแล้วทำให้อิเล็กตรอนของชิ้นงานเกิดการสั่นรวม (Collective oscillation) และเมื่อคลื่น แม่เหล็กไฟฟ้าจากภายนอกมีความยาวคลื่นเท่นกันกับความยาวคลื่นที่อิเล็กตรอนสั่นในชิ้นงาน จะทำให้เกิดการกำทอน (Eustis and El-Sayed,2006)

ภาพประกอบ 32 ภาพแสดงผลช่วงการดูดกลื่นสเปกตรัมของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์

ภาพประกอบ 33 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 25 รอบ

ภาพประกอบ 34 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 50 รอบ

ภาพประกอบ 35 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 75 รอบ

ภาพประกอบ 36 ภาพแสดงผลเปรียบเทียบช่วงการดูดกลืนสเปกตรัมของ TNAs และ Ag@TNAs โดยมีเงื่อนไขในการสังเคราะห์ที่ 100 รอบ

บทที่ 5 สรุปผลงานวิจัย

การวิจัยนี้ได้ทำการสังเคราะห์อนุภาคนาโนเงินลงบน TNAs ด้วย 2 คือ Anodization Process และ สปาร์ค พบว่าอนุภาคเงินนาโนส่งผลต่อลักษณะสัณฐานและปรากฏการ์ณเซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนท์ (Surface plasmon resonance, SPR) โดยสามาถสรุปผลได้ดังนี้

เงื่อนไขของ Anodization Process ดังนี้ เวลา และความต่างศักย์ โดยสังเคราะห์ 1. TNAs แผ่นฟรอยด์ไทเทเนียมบริสุทธิ์ทางการค้า เกรด 2 ในสารที่ผสมเอทิลีนไกลคอลและ ammonium fluoride จากผลการทดลองพบว่าทั้งเวลาและความต่างศักย์ มีผลต่ออัตราเร็วของ การเกิดท่อและความสมบูรณ์ของท่อนาโนไทเทเนียมไดออกไซต์ กล่าวคือลักษณะท่อของ ไทเทเนียมกำหนดให้ความต่างศักย์คงที่ระหว่างกระบวนการแอโนไดเซชันในระยะเวลาต่าง ๆ กัน พบว่า เมื่อเวลาในกระบวนการแอโนไดเซชันมากขึ้น TNAs ที่สังเคราะห์ได้เป็นท่อชัดเจนและมี ความยาวของท่อมากกว่าในกรณีที่เลาที่ใช้ใน Anodization Process น้อย ๆ และพบว่าเมื่อเวลาที่ ใช้ใน Anodization Process นานขึ้น ผนังท่อมีความหนาเพิ่มขึ้นเป็นผลให้พื้นที่ภายในท่อน้อยลง จากการศึกษาผลของความต่างศักย์ไฟฟ้าในกระบวนการแอโนไดเซชันต่อการเกิดท่อนาโน ใทเทเนียมไดออกไซด์ ที่เวลาเท่ากัน พบว่าชิ้นงานที่ให้ความต่างศักย์ 5 – 10 โวลต์ ชิ้นงานที่ได้ ผ่านกระบวนการแอโนไดเซชัน มีลักษณะเป็นรูพรุน ยังไม่แสดงลักษณะที่เป็นท่อโดยสมบูรณ์ หาก ให้ความต่างศักย์ 20- 40 โวลต์ พบว่า ชิ้นงานที่ได้ผ่านกระบวนการแอโนไดเซชันมีท่อที่มีความยาว อย่างชัดเจน แต่หากใช้ความต่างศักย์ที่ 30 – 40 โวลต์ เวลา 2 ชั่วโมง แผ่น Ti ฟรอยด์ถูกกัดกร่อน จนเกิดความเสียหาย จากผลการทดลองนี้พบว่า เงื่อนไขที่เหมาะสมในการแอโนไดซ์แผ่นฟรอยด์ ไทเทเนียม คือ ให้ความต่างศักย์ที่ 20 โวลต์ เป็นเวลา 2 ชั่วโมง

 จำนวนรอบในกระบวนการสปาร์ค เพื่อให้ได้อนุภาคนาโนเงินลงบน TNAs จาก ผลการทดลองพบว่าจำนวนรอบในการสปาร์คส่งผลต่อขนาดและปริมาณของอนุภาคเงินนาโน โดยหากจำนวนรอบที่ทำการสปาร์คน้อย อนุภาคเงินที่ได้มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางที่ไม่คงที่ และ เฉลี่ย 80 นาโนเมตร แต่กระจายตัวทั่วทั้งชิ้นงาน แต่เมื่อทำการสปาร์คที่จำนวนรอบมากขึ้นพบว่า อนุภาคเงินนาโนมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเล็กลง และ 20 นาโนเมตร และสม่่ำเสมอปกคลุมทั่ว ปากของ TNAs หากทำการสปาร์คมากเกินไปพบว่าอนุภาคของนาโนเงินเกาะกลุ่มหนาจนเกิดเป็น ชั้นฟิลม์หนาปกคลุมท่อนาโนไทเนียมไดออกไซด์
3. การศึกษาปรากฏการณ์เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนซ์ ของ TNAs ที่มีอนุภาค นาโนเงินปกคลุมอยู่ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำชิ้นงานที่เตรียมได้ไปใช้เป็นเซลล์แสงอาทิตย์ ผลการ ทดลองแสดงว่า อนุภาคเงินที่ปกคลุมบน TNAs มีผลต่อการเกิดปรากฏการณ์เซอร์เฟซ พลาสมอน เรโซแนนซ์ และจากการทดลองนี้แสดงว่าชิ้นงานที่เตรียมได้จะเกิดปรากฏการณ์เซอร์เฟซ พลาส มอน เรโซแนนซ์ เมื่อจำนวนรอบในการกระบวนการสปาร์คเท่ากับ 50 และ 75 รอบ

บรรณานุกรม

- Aakkarin, Bunprasert. (2014). Effects of Dimethylformamide Solution on Titanium Dioxide Nanotubes Fabricated by Anodisation Process. *Materials science, Srinakharinwirot university*.
- Abdelmoula, Mohamed. (2011). Optical, Electrical and Catalytic Properties of Titania Nanotubes. Retrieved
- Adriana, G. Reynaud Morales; María, O. Concha Guzmán; & Cecilia Cuevas, Arteaga.
   (2011). A Brief Review on Fabrication and Applications of Auto-Organized Tio2
   Nanotube Arrays. *Corrosion Reviews*. 29(1-2): 105-121.
- Al-Osta, Ahmed; et al. (2015). Diameter-Dependent Electrochemical Supercapacitive
   Properties of Anodized Titanium Oxide Nanotubes. SMM Scripta Materialia. 104:
   60-63.
- Ammar, Elsanousia; et al. (2013). Highly Ordered Tio2 Nanotubes and Their Application to Dye Sensitized Solar Cells. *Journal of Applied and Industrial Sciences*. 39-42.
- Areeya, Aeimbhu; et al. (2015). Characterisation of Titanium Dioxide Nanotube Arrays for

Adsorption of Bovine Serum Albumin. Journal of Science and Technology,

Srinakharinwirot University. 7:97-109.

Bessekhouad, Yassine; Robert, Didier; & Weber, Jean Victor. (2003). Synthesis of
Photocatalytic Tio2 Nanoparticles: Optimization of the Preparation Conditions.
Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry Journal of
Photochemistry and Photobiology A: Chemistry. 157(1): 47-53.

- Bhardwaj, Swati; et al. (2014). Study of Titanium Dioxide Nanotube Array for the Application in Dye-Sensitized Solar Cells. *IJMMM International Journal of Materials, Mechanics and Manufacturing*. 47-50.
- Bhattarai, Jay K.; Maruf, Md Helal Uddin; & Stine, Keith J. (2020). Plasmonic-Active Nanostructured Thin Films. *Processes*. 8(1): 115. <u>https://www.mdpi.com/2227-</u> 9717/8/1/115

Chandrasekharan, N.; & Kamat, P. V. (2000). Improving the Photoelectrochemical

Performance of Nanostructured Tio2~ Films by Adsorption of Gold Nanoparticles. JOURNAL OF PHYSICAL CHEMISTRY B. 104: 10851-10857.

- Chen, Y.; & Zhang, H. (2013). Region-Specific Growth of Tio₂ Nanotube Arrays by Anodization. *Mater Lett Materials Letters*. 109: 5-7.
- Chonlada, Theerakarunwong. (2012). Titanium Dioxide Nanomaterials: Synthesis, Structures and Applications. *Journal of Science and Technology, Ubon Ratchathani University*. 14(1): 44-53
- Chu, D.; et al. (2008). Efficient Carbon-Doped Nanostructured Tio2 (Anatase) Film for
   Photoelectrochemical Solar Cells. JOURNAL OF NANOPARTICLE RESEARCH.
   10(2): 357-363.
- Diebold, Ulrike. (2003). The Surface Science of Titanium Dioxide. *Surface Science Reports*. 48(5-8): 53-229.
- Flores, Ismael C.; et al. (2007). Dye-Sensitized Solar Cells Based on Tio2 Nanotubes and a Solid-State Electrolyte. *Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry Journal of Photochemistry and Photobiology A:* Chemistry. 189(2-3): 153-160.
- Fu, Y.; et al. (2009). Synthesis of Pd/Tio2 Nanotubes/Ti for Oxygen Reduction Reaction in Acidic Solution. POWER Journal of Power Sources. 189(2): 982-987.
- Fuke, Nobuhiro; et al. (2009). Influence of Tio2/Electrode Interface on Electron Transport Properties in Back Contact Dye-Sensitized Solar Cells. Solar Energy Materials and Solar Cells Solar Energy Materials and Solar Cells. 93(6-7): 720-724.
- Ghicov, Andrei; & Schmuki, Patrik. (2009). Self-Ordering Electrochemistry: A Review on Growth and Functionality of Tio₂ Nanotubes and Other Self-Aligned Mo_X Structures. *Chemical Communications*. 2009(20): 2791-2808.
- Goldstein, Joseph I. (1992). Scanning Electron Microscopy and X-Ray Microanalysis. New York: Plenum Press.
- Grätzel, M. (2005). Solar Energy Conversion by Dye-Sensitized Photovoltaic Cells. *Inorganic chemistry*. 44(20): 6841-6851.
- Hankhuntod, A.; et al. (2019). A Fe2o3 Modified Tio2 Nanoparticulate Films Prepared by

Sparking Off Fe Electroplated Ti Tips. Applied surface science. 477: 116-120.

- Hore, Sarmimala; et al. (2006). Influence of Scattering Layers on Efficiency of Dye-Sensitized Solar Cells. SOLMAT Solar Energy Materials and Solar Cells. 90(9): 1176-1188.
- Jennings, J. R.; et al. (2008). Dye-Sensitized Solar Cells Based on Oriented Tio2 Nanotube Arrays: Transport, Trapping, and Transfer of Electrons. *Journal of the American Chemical Society*. 130(40): 13364-13372.
- Jintakosol, T. (2014). Synthesis of Antimony-Doped Tin Oxide Thin Films by Sparking Process. *Faculty of science Srinakharinwirot university*.
- ------. (2015). Optical Property of Sb-Doped Sno2 Nanoparticle Thin Film by Sparking Process. Applied Mechanics and Materials. *Applied Mechanics and Materials*. 749: 141-145.
- Jintakosol, Thanut. (2016). Synthesis of Silver Nanoparticles by Sparking Process. *KEM Key Engineering Materials*. 675-676: 73-76.
- Kasuga, Tomoko; et al. (1998). Formation of Titanium Oxide Nanotube. *Langmuir : the* ACS journal of surfaces and colloids. 14(12): 3160.
- Kumpika, T.; et al. (2017). Fabrication and Composition Control of Porous Zno-Tio2 Binary Oxide Thin Films Via a Sparking Method. *Optik*. 133: 114-121.
- Kumpika, T.; Thongsuwan, W.; & Singjai, P. (2008). Optical and Electrical Properties of Zno Nanoparticle Thin Films Deposited on Quartz by Sparking Process. *Thin solid films*. 516(16): 5640.
- Law, Matt; et al. (2005). Nanowire Dye-Sensitized Solar Cells. *Nature materials*. 4(6): 455-459. <u>http://europepmc.org/abstract/MED/15895100</u>

https://doi.org/10.1038/nmat1387

- Liang, H. C.; Li, X. Z.; & Nowotny, J. (2010). Photocatalytical Properties of Tio2 Nanotubes. *Diffusion and defect data. [Pt. B], Solid state phenomena : SSP.* 162: 295.
- Lim, Su Pei; et al. (2014). Enhanced Photovoltaic Performance of Silver@Titania Plasmonic Photoanode in Dye-Sensitized Solar Cells. *RSC Adv.* 4.

Meagher, E. P.; & Lager, G. A. (1979). Polyhedral Thermal Expansion in the Tio2
 Polymorphs: Refinement of the Crystal Structures of Rutile and Brookite at High
 Temperature Sample at 425 Degrees C. Retrieved

- Mor, G. K.; et al. (2005). Enhanced Photocleavage of Water Using Titania Nanotube Arrays. *Nano letters*. 5(1): 191-195.
- Mor, G. K.; et al. (2006). A Review on Highly Ordered, Vertically Oriented Tio2 Nanotube Arrays: Fabrication, Material Properties, and Solar Energy Applications. *SOLAR ENERGY MATERIALS AND SOLAR CELLS*. 90(14): 2011-2075.
- Nair, A. Sreekumaran; et al. (2011). A Simple Recipe for an Efficient Tio2 Nanofiber-Based Dye-Sensitized Solar Cell. *Journal of Colloid and Interface Science Journal* of Colloid and Interface Science. 353(1): 39-45.
- Nakata, Kazuya; & Fujishima, Akira. (2012). Tio2 Photocatalysis: Design and Applications.
  JPR Journal of Photochemistry & Photobiology, C: Photochemistry Reviews.
  13(3): 169-189.
- Natda, Wetchakun. (2008). Synthesis and Characterization of Transition Metal Ion Doping on the Photocatalytic Activity of Tio2 Nanoparticles. *International Nanoelectronics Conference*. 43-47.
- -----. (2012). Wastewater Treatment Applications of Tio2 by Photocatalysis *Energy & Environment*. 38(221): 53-55.
- Nattaya, Comsup. (2016). Effect of Non-Metal Doping on the Visible Light Photocatalytic Activity of Titanium Dioxide. *KKU Science Journal*. 44: 164-174.
- O'Regan, Brian; & Grätzel, Michael. (1991). A Low-Cost, High-Efficiency Solar Cell Based on Dye-Sensitized Colloidal Tio2 Films. *Nature Nature*. 353(6346): 737-740.
- Oh, Kiseok; Lee, Kiyoung; & Choi, Jinsub. (2017). Influence of Geometry and Crystal Structures of Tio2 Nanotubes on Micro Vickers Hardness. *MLBLUE Materials Letters*. 192: 137-141.
- Panritdam, Hataitip. (2556). Sysnthesis of Titanium Dioxide Nanoparticles for Anti-Fungi Causing Leaf Fall of Rubber Tree. *Prince of Songkla University*.

Park, J. H.; Kim, S.; & Bard, A. J. (2006). Novel Carbon-Doped Tio2 Nanotube Arrays with

High Aspect Ratios for Efficient Solar Water Splitting. Nano letters. 6(1): 24-28.

- Park, Kyung-Hee; et al. (2009). Effects of Hno3 Treatment of Tio2 Nanoparticles on the Photovoltaic Properties of Dye-Sensitized Solar Cells. *MLBLUE Materials Letters*.
  63(26): 2208-2211.
- Patricio, Mendez; & Goetz, Dapp. (2012). Microscopy. https://sites.ualberta.ca/~ccwj/teaching/microscopy
- Paulose, M.; et al. (2006). Unprecedented Ultra-High Hydrogen Gas Sensitivity in Undoped Titania Nanotubes. *Nanotechnology*. 17(2): 398-402.
- Peng, Xiao; et al. (2007). Tio2 Nanotube Arrays Fabricated by Anodization in Different Electrolytes for Biosensing. *Electrochemistry Communications*. 9(9): 2441-2447.
- Pronk, MEJ; et al. (2009). Nanomaterials under Reach: Nanosilver as a Case Study. National Institute for Public Health and the Environment. 601780003: 105-132.
- Randy, Nessler. Scanning Electron Microscopy.

https://cmrf.research.uiowa.edu/scanning-electron-microscopy

- Regonini, D.; et al. (2012). Factors Influencing Surface Morphology of Anodized Tio₂ Nanotubes. *Electrochim Acta Electrochimica Acta*. 74: 244-253.
- Rungnapa, Tongpool; et al. (2006). Dye Sensitized Solar Cell (Dssc). National Metal and Materials Technology Center.
- S., Gurunathan; et al. (2015). Comparative Assessment of the Apoptotic Potential of Silver Nanoparticles Synthesized by Bacillus Tequilensis and Calocybe Indica in Mda-Mb-231 Human Breast Cancer Cells:Targeting P53 for Anticancer Therapy. *International Journal of Nanomedicine*. 10.2147(S83953): 4203–4222.
- Shane, Beck. (1998). Across the Spectrum: Instrumentation for Uv/Vis Spectrophotometry. *The scientist exploring life, inspiring innovation*. <u>https://www.the-scientist.com/technology-profile/across-the-spectrum-instrumentation-for-uvvis-spectrophotometry-57141</u>
- Sorachon, Yoriya. (2011). Titanium Dioxide Nanotube. *National Science and Technology* Development Agency. 14-19.

Srinarin, Pimprasert. (2004). Science News.

http://www.electron.rmutphysics.com/science-

news/index.php?option=com_content&task=view&id=669&Itemid=4

- Su, Zixue; & Zhou, Wuzong. (2011). Formation, Morphology Control and Applications of Anodic Tio₂ Nanotube Arrays. *Journal of Materials Chemistry*. 21(25): 8955-8970.
- Sun, Lidong; et al. (2009). Effect of Electric Field Strength on the Length of Anodized
   Titania Nanotube Arrays. *JEC Journal of Electroanalytical Chemistry*. 637(1-2): 6-12.
- Sun, Lidong; et al. (2010). Effect of the Geometry of the Anodized Titania Nanotube Array on the Performance of Dye-Sensitized Solar Cells. J. Nanosci. Nanotech. Journal of Nanoscience and Nanotechnology. 10(7): 4551-4561.
- Supachai, Junkaew. (2009). Effect of Zinc Phthalocyanine Sensitizer on Dye-Sensitized Solar Cells Efficiency. *Chiang Mai University*.
- Tang, Y. B.; et al. (2010). Incorporation of Graphenes in Nanostructured
   Tio₂ Films Via Molecular Grafting for Dye-Sensitized Solar Cell
   Application. ACS Nano ACS Nano. 4(6): 3482-3488.
- Technology, MonoSun. (2020). การทำงานของแผ่นโซลาร์เซลล์. <u>https://monosun.net/th/author/monosunadmin/</u>
- Thongsuwan, W.; Kumpika, T.; & Singjai, P. (2008). Photocatalytic Property of Colloidal Tio2 Nanoparticles Prepared by Sparking Process. *Current Applied Physics Current Applied Physics*. 8(5): 563-568.
- Tian, Zhengrong R.; et al. (2003). Large Oriented Arrays and Continuous Films of Tio2-Based Nanotubes. *Journal of the American Chemical Society*. 125: 12384-12385.
- Tsai, Chien-Cheng; Chu, Yen-Yu; & Teng, Hsisheng. (2010). A Simple Electrophoretic Deposition Method to Prepare Tio 2-B Nanoribbon Thin Films for Dye-Sensitized Solar Cells. *TSF Thin Solid Films*. 519(2): 662-665.
- Wang, X.; et al. (2014). Ultralong, Small-Diameter Tiotio₂ Nanotubes Achieved by an Optimized Two-Step Anodization for Efficient Dye-Sensitized Solar

Cells. ACS applied materials & interfaces. 6(3): 1361-1365.

- Werasak, Udomkichdecha. (2000). Research Instrument for Materials. *Chulalongkorn university*.
- Wu, G.; et al. (2008). Synthesis of F-Doped Flower-Like Tio2~ Nanostructures with High Photoelectrochemical Activity. LANGMUIR. 24(7): 3503-3509.
- Xie, Y. (2011). Preparation and Capacitance Properties of Titania Nanotube Arrays. *Adv. Mater. Res. Advanced Materials Research*. 148-149: 912-915.
- Xu, C.; et al. (2010). Ordered Tio₂ Nanotube Arrays on Transparent Conductive Oxide for Dye-Sensitized Solar Cells. *Chem. Mater. Chemistry of Materials.* 22(1): 143-148.
- Yang, D.; et al. (2015). Synthesis of Ag/Tio₂ Nanotube Heterojunction with Improved Visible-Light Photocatalytic Performance Inspired by Bioadhesion. J. Phys. Chem. C Journal of Physical Chemistry C. 119(11): 5827-5835.
- Yang, H.; & Pan, C. (2010). Diameter-Controlled Growth of Tio₂ Nanotube Arrays by Anodization and Its Photoelectric Property. J Alloys Compd Journal of Alloys and Compounds. 492(1-2): L33-L35.
- Yongbon-dong; et al. (2010). Photovoltaic Properties of Tio2 Photoelectrtode Prepared by Using Liquid Peg-Eem Binder. *Surface Review and Letters*. 17(1): 15-20.
- Yu, Choongho; & Park, Jongbok. (2010). Thermal Annealing Synthesis of Titanium-Dioxide Nanowire-Nanoparticle Hetero-Structures. YJSSC Journal of Solid State Chemistry. 183(10): 2268-2273.
- Zhang, He; et al. (2016). Fabrication and Supercapacitive Performance of Long Anodic
   Tio2 Nanotube Arrays Using Constant Current Anodization. *ELECOM Electrochemistry Communications*. 68: 23-27.
- Zhu, K.; et al. (2007). Removing Structural Disorder from Oriented Tio2 Nanotube Arrays:Reducing the Dimensionality of Transport and Recombination in Dye-SensitizedSolar Cells. *Nano letters*. 7(12): 3739.
- Zwilling, V.; Aucouturier, M.; & Darque-Ceretti, E. (1999). Anodic Oxidation of Titanium and Ta6v Alloy in Chromic Media. An Electrochemical Approach. *Electrochimica*

acta. 45(6): 921.

กระทรวงพลังงาน. (2019). เซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell). กองพัฒนาพลังงานทดแทน ฝ่าย แผนงานพัฒนาโรงไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

เครื่องาม, ดุสิต. (2010). ความรู้พื้นฐานเซลล์แสงอาทิตย์.

ธรรมเจริญ, กมลวรรณ. (2012). การเพิ่มประสิทธิภาพของเซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสง (Dye-Sensitized Solar Cell, Dssc). ศูนย์นาโนเทคโนโลยีแห่งชาติ.

พรมอารักษ์., วินิช; et al. (2007). เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสี่ย้อมไวแสง (Dye-Sensitized Solar Cells, Dsscs). วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2: 14-31.

รุ่งธนเกียรติ, นวลฉวี. (2545). วิทยาศาสตร์นิวเคลียร์. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- รุ้งนภา ทองพูล; et al. (2006). เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสี่ย้อมไวแสง. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- เรื่องทวีป, ยศกิต. (2016). การเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตทางแสงในช่วงตามองเห็นของแก้วที่เติม ธาตุหายากโดยใช้อนุภาคนาโน. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วราวุฒิ. (2015). เซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. http://www.rmutphysics.com/charud/virtualexperiment/virtual2/solar-cell/index.html

ศรีสมานุวัตร, ชัยวัฒน์. เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสีย้อมไวแสงที่มีไทเทเนียอิเล็กโตรดแบบพ่นเคลือบ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สามารถ มูลน้อย; & อินทนิเวศน, อัครินทร์. (2015). การทดสอบความเหมาะสมของการใช้งาน เซลล์แสงอาทิตย์ชนิดสี่ย้อมไวแสงภายใต้สภาพแวดล้อมการใช้งานจริง. การประชุมสัมมนา เชิงวิชาการรูปแบบพลังงานทดแทนสู่ชุมชนแห่งประเทศไทยครั้งที่ 8.

- สุรมิตร, ทรงวุฒิ. (2011). การศึกษาสมบัติทางโครงสร้างและอิเล็กโทรนิกส์ของสีย้อมไวแสงสำหรับ เซลล์แสงอาทิตย์อนุพันธ์โอลิโกเมอร์พาราฟีนิลลีนไวนิลลีนคาร์บอกซิลิกแอซิกด้วยเทคนิค การคำนวณทางทฤษฎีและการทดลอง. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แสนทวีสุข, สุรศักดิ์. (2010). การทำเซลล์แสงอาทิตย์สี่ย้อมไวแสงไททาเนียมไดออกไซด์ด้วยอิเล็ก โตรไลท์กึ่งของแข็ง. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- -----. (2015). การพัฒนาต้นแบบเซลล์แสงอาทิตย์สี่ย้อมไวแสงอิเล็กโตรไลท์ สถานะของแข็งโดย ไม่ต้องใช้ Clean Room. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อนุรักษ์ฤานนท์, วิชัย. อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น. ฟิสิกส์ราชมงคล.

อุดมพร, อรวรรณ. (2005). การเตรียมและการหาลักษณะเฉพาะของสารละลายของแข็ง Bao-Zeo.

15.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พลอยหยก นาคปาน
วัน เดือน ปี เกิด	20/09/36
สถานที่เกิด	ยะดา
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา อัญมณีและเครื่องประดับ
	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	98/273 คอนโด PG พระราม 9 อาคาร B ถ.พระราม 9 แขวง ห้วยขวาง
	เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310

